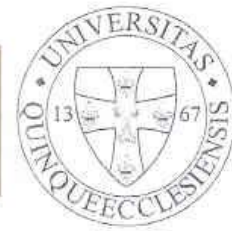

ÖSSZEKÖTŐ

A PTE Egészségügyi Főiskolai Kar Információs Lapja

2001. október

X./4.

<i>Tájékoztató a 2001/02. tanév felvételi adatairól</i>	2
<i>Diplomaátadás 2001.</i>	3
<i>Gondolatok az 50 éve oklevelet szerzett védőnők köszöntésére</i>	11
<i>Kitüntetés</i>	12
<i>A laboratóriumi analitikus- és technológusképzés helyzete és perspektívái a Kar és a Diagnosztikai és Menedzsment intézet életében</i>	13
<i>Kari Nap 2001.</i>	16
<i>Új egyetemi és főiskolai tanárok Karunkon</i>	20
<i>Nemzetközi kapcsolataink</i>	21
<i>Lundi Ápolástudományi Tanszék (Svédország)</i>	21
<i>Svédországi tapasztalataim (Balogh Boglárka)</i>	22
<i>A göttingeni "Idősgondozás Európában" elnevezésű csoport látogatása</i>	26
<i>Idősellátás 2001.</i>	29
<i>Beszámoló az ISPRM I. világtalálkozásáról</i>	31
<i>Látogatás viszonzása a göttingeni idősgondozási szolgálatoknál</i>	32
<i>Aktuális információk külügyi kapcsolataink alakulásáról</i>	37
<i>PTE EFK HÖK Gólyatábor – 2001.</i>	39
<i>Így készül egy szociális kalauz</i>	41
<i>Tájékoztató az Egészségügyi Főiskolai Kar Tanácsának üléséről</i>	42

***Pécsi Tudományegyetem
Egészségügyi Főiskolai Kar***

ÖSSZEKÖTŐ

Tájékoztató a 2001/02. tanév felvételi adatairól

			keret	ponthatár	felvett	pót	összes
általános szociális munkás	FIN	N A	60	65	60	0	60
általános szociális munkás	KTG	N A	10	60	0	0	0
dietetikus	FIN	N A	71	76	70	0	70
dietetikus	KTG	N A	20	60	1	0	1
diplomás ápoló	FIN	N A	51	61	51	0	51
diplomás ápoló	KTG	N A	20	60	0	1	1
egészségbiztosítás	FIN	N A	20	104	20	0	20
egészségbiztosítás	KTG	N A	20	60	3	2	5
gyógytornász	FIN	N A	177	97	175	0	175
gyógytornász	KTG	N A	20	60	7	5	12
orvosdiagn.labor. analitikus	FIN	N A	25	70	24	0	24
orvosdiagn.labor. analitikus	KTG	N A	20	60	0	0	0
védőnő	FIN	N A	105	69	104	0	104
védőnő	KTG	N A	20	60	2	1	3
általános szociális munkás	FIN	L A	25	112	22	0	22
általános szociális munkás	KTG	L A	30	60	4	19	23
diplomás ápoló	FIN	L A	120	82	120	0	120
diplomás ápoló	KTG	L A	100	60	15	26	41
egészségbiztosítás	FIN	L A	35	60	33	0	33
egészségbiztosítás	KTG	L A	100	60	2	28	30
orvosdiagn.labor. analitikus	KTG	L A	60	60	3	1	4
orvosdiagn.labor. analitikus	FIN	L A	25	86	25	0	25
ápoló (egyetemi szintű)	FIN	N K	30	106	30	0	30
ápoló (egyetemi szintű)	KTG	N K	10	101	1	4	5
ápoló (egyetemi szintű)	KTG	L K	100	90	88	12	100
szülésznő	KTG	N F	50	62	19	0	19
Képi diagnosztika	FIN	L F	50	60	0	0	0
összes:			1324		879	99	978
Keretszámok:			nappali	levelező	összes		
állami finanszírozás	FIN		539	255	794		
önköltséges	KTG		190	390	580		
					1374		
Felvéve:			nappali	levelező	összes		
állami finanszírozás	FIN		534	200	734		
önköltséges	KTG		46	198	244		
					978		
Üres helyek:			nappali	levelező	összes		
állami finanszírozás	FIN		5	55	60		
önköltséges	KTG		144	192	336		
					396		

N: nappali, L: levelező, FIN: államilag finanszírozott, KTG: költségtérítéses

ÖSSZEKÖTŐ

Diplomaátadás 2001.

A 2000/01. tanévben két napon, július 7-én és 8-án került sor a végzős hallgatók búcsúztatására. Összesen 716 fő vehette át diplomáját, főiskolai tanulmányai befejeztével. A Kar vezetése képviselőjében Dr. Peterka Gabriella főiskolai docens, a Zalaegerszegi Képzési Központ igazgatója búcsúztatta a végzős hallgatókat.

*Tisztelt Főigazgató Úr!
Tisztelt Tanári Testület!
Kedves Tanítványaink!
Tisztelt Hölgyeim és Uraim!*

Az emberiség társadalommá szerveződése óta ösztönösen tudja, hogy a hétköznapokból mindig ki kell emelnie egy-egy ünnepi pillanatot. Így érzi ezt az egyén, így szokta meg a család, és ez vált hagyománnyá a társadalomban is.

Szemléletesen fogalmazta meg ezen természetes emberi igényt immár harmadfélezer esztendeje Demokritosz, a görög filozófus, mondván: "Élet ünnepnapok nélkül: hosszú út vendégfogadók nélkül." Másként, de ugyanerre figyelmeztet a mögöttünk hagyott századot végigélt kiváló író, Keresztury Dezső is:

Munka és ünnep nélkül
gond-oldó játék nélkül,
nagy, kerek ég s föld nélkül
életünk törmelék.

Ezért fontos a mai alkalom: Kaposvárról, Zalaegerszegről, Szombathelyről indulva itt találkoztunk, e gazdag hagyományú városban. A római kultúra világörökséggé emelt színhelyén, a Nagy Lajos által alapított első magyar universitas közelében, Janus Pannonius földjén, a Mecsek tövének nagy egyetemj városában, Pécssett ünnepelünk. Megszokott öltözetünk fölé évszázados hagyományt idéző talárt öltöttünk. A históriás múltból felélesztett ceremóniával formailag is diplomás emberként távoznak innét. Négy év alatt sok keserves tanulással, örömteli felismerésekkel, sikerekkel és kudarcokkal végigjárt úton szerzett ismereteik birtokában megkezdik választott hivatásuk gyakorlását.

E két ünnepi napon 716 volt tanítványunk, hamarosan kollégánk, utódunk veszi kézbe diplomáját: 68 általános szociális munkás, 56 védőnő, 39 dietetikus, 72 gyógytornász, 384 diplomás ápoló, 82 egészségbiztosítási szakember, 15 orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitikus.

ÖSSZEKÖTŐ

Kissé szomorú vagyok, ugyanakkor örülök is, hogy nem egyszerre, hanem két napra elosztva, négyszer megismételt szertartással történik mindez. Intézményünk oly nagyra nőtt, hogy a Pécsi Tudományegyetemnek nincs olyan nagy terme, amely a főiskola minden végzősét és a velük örülőket méltó módon be tudná fogadni. Ha lenne is, ennyi diploma ünnepi kézbeadásához szükséges tetemes idő magát az ünnepi hangulatot foszlátná szerteszét.

Igy is jó, hogy tanulmányaik során legalább két alkalommal, az eskütétel és a diplomaosztás ünnepén találkozik intézményünk minden hallgatója. Karunkat négy egyenrangú képzési hely alkotja. Pécsen és a legtávolabbi Szombathelyt közel 250 kilométer választja el, mégis így vagyunk egy intézmény, így képezünk egyetlen egészet. Ezen keresztül vagyunk a nagy Pécsi Tudományegyetem része is.

Ebből persze az is következik, hogy mindegyiküket főiskolás koruk legszebb emlékei tanulmányainak színhelyéhez kötik. E kis hazának nyugati peremén is mennyire különböző hagyományú négy város: ugyanúgy római múltú Savaria és Sopianea, mégis mennyire más a két település hangulata. Somogyország fővárosa, Kaposvár és a Gőcsej-széli Egerszeg egyaránt fiatalabb, kurtább múltú, mégsem lehet összetéveszteni a két város légkörét. Önök ezekhez a városokhoz kötődnek, az ott szerzett élményeket viszik magukkal.

Fordítva is igaz: négy különböző városban hagyják ott emlékeiket, talán kissé a kezük nyomát, szellemi életük hatását is. Bizom benne, hogy tanulmányaik mellett nemcsak barátaikat és barátnőiket találták meg e négy városban, hanem a többre törő ifjúság lendületével talán kissé formálták is azok sportját, kultúráját, az ott élők gondolkodásmódját. Mi, oktatóik legalábbis ezt szeretnénk, hogy minél több szál kösse Önöket ahhoz a pár tizezernyi, százezernyi közösséghez, melynek körében főiskolások voltak.

Mi, akik itt ülünk Önökkel szemben a pódiumon, pár évtizede Önökhöz hasonló helyzetben voltunk. A közben elteit esztendőik meggyőztek arról, hogy az emberi élet legtermékenyebb, legtöbb emléket átörökítő korszaka az az időszak, amikor felkészül választott hivatására, az ifjúból felnőtt, a diákból önálló értelmiségi lesz. Ez lehet az oka, hogy a legtöbb emléket a főiskolás, egyetemi esztendőkből viszünk magunkkal. Örömeiket, kudarcokét, sikeres vizsgákét, a puskázásokét, a beteljesült randikét, a pityergős, átkozódó szakításokét, az elbliccelt órákét, a tudományos diákkörök, a könyvtári órák meghitt csendjét, a lakótelepet feldühítő, hajnalig tartó bulik másnaposságának emlékét egyaránt. Mindez hozzánk is tartozott valaha, Önökhöz is tartozik, hiszen ma is igaz a latin mondás: Semmit, ami emberi, nem érzek magamtól idegennek.

Ebben talán alig különbözik a mi hajdani életünk és az Önöké. Másban azonban nagyon is eltér. Az pusztán csak jelképe, hogy Önök a második évezredben születtek, akkor iratkoztak be a főiskolára, s immár a harmadik évezred lányaként, fiaiként veszik át diplomájukat. Maga az évezred elnevezése csak formáság. A társadalom évezredek óta folytonosan alakul. A változás azonban mostanában annyira felgyorsult, hogy mi biztosan, s talán még Önök, fiatalok, fogékonyabbak is tétován keresik a helyüket a minket is nagy irammal alakító világban.

ÖSSZEKÖTŐ

Az ismeretek alig követhető gyors gyarapodásának kortársai vagyunk. A magyar társadalmat, a gazdaságot, de leginkább az egészségügyet soha nem sejtett átalakulás, ellentmondás, feszültség tartja izgalomban és mozgásban. Önöket is sok-sok gondot, embert próbáló teendő, de reményeink szerint felvirágzást, sikereket is ígérő munkalehetőségek várják.

Az orvosi disciplina az elmúlt évtizedekben soha nem álmodott eredményeket ért el, ezért a régebbi ismeretek hallatlanul gyorsan elavulnak. A tudomány sikerei költségesebb gépeket, segédeszközöket, vizsgálati eljárásokat igényelnek. A nálunk szerencsésebb, gazdagabb országokban is távolodik egymástól az orvosilag lehetséges és gazdaságilag megengedhető fogalma. Alakuló, formálódó gazdaságunk még inkább szegény ahhoz, hogy e kettőt közelítse. Évtizedek óta arra sem fordított elegendő figyelmet, hogy az egészségügy munkatársait legalább annyira megbecsülje, hogy számukra az értelmiségi lét feltételeit biztosítsa. Emiatt sokan a pálya elhagyására kényszerülnek.

Honfitársaink többsége is képtelen volt a gyorsan megváltozott gazdasági és társadalmi körülményekhez alkalmazkodni. Nem tudunk egészségesen élni, miközben a tudomány hallatlan eredményekkel gazdagítja az emberiség és hazánk szellemi kincseit, a lakosság átlagos életkora csökkent. E szomorú tény is növelné az egészségügy kötelmeit, lehetőségeit.

Ugyanakkor szaporodnak a biztató jelek, melyek arra utalnak, hogy a magyar társadalom is felismerte: nem térhet ki az egészségügyben feszülő ellentmondások feloldása elől. Nem lehet véletlen, hogy a legtöbb társadalmi vita az oktatás és az egészségügy témakörében zajlik. Politikusok nyilatkozataiba, filozófusok, teológusok töprengésébe került jó néhány egészségügyi eredmény: a géntechnika, a mesterséges megtermékenyítés, az euthanázia, a klónozás. Soha nem volt olyan időszak, amikor ennyire figyeltek volna az orvostudomány elméleti és gyakorlati lehetőségeire, korábban nem sejtett etikai teendőire. A napi vitákban is mind gyakoribb e témakör. Gondoljanak arra, hogy még a gazdasági életben, annak tervezett reformjaiban is érintettek vagyunk. A magyar gazdaság fejlesztési tervei mind többet foglalkoznak az egészség megőrzésével, a gyógyfürdőkkel, a gyógyturizmussal. Mindezek már az Önök közvetlen lehetőségeire is vonatkoznak.

Nemcsak reményt ígérnek az ezredváltás esztendei, nemcsak a várható új lehetőségekre engednek pillantást, hanem a kikerülhetetlen köteleességekre is figyelmeztetnek. A felgyorsult változások, a tudomány szédületes eredményei a keservesen megszerzett tudást pár év alatt avulttá teszik. Egyetlen Önök előtt járó generáció sem érzekelte, hogy milyen gyorsan váltak használhatatlanná a megszerzett ismeretek. Mi is arra kényszerültünk, Önök még inkább, hogy folytonosan tanuljanak. A régi szólásmondás csak a papok számára írta elő a holtig tanulás kötelmét. A mai társadalom minden értelmes ember számára elkerülhetetlenné teszi.

Mi, akik az Önök oktatását választottuk hivatásul, bízunk abban, hogy nemcsak a diplomáig vezető úton tudunk kísérőik, partnereik lenni, hanem talán a további tanuláshoz, az önműveléshez is sikerült némi segítséget adnunk, netán irányt is mutatnunk. Erre törekedtünk, ezt szolgálta a könyvtár, a nyelvtanulás, a tudományos

ÖSSZEKÖTŐ

diákkör, többük számára a külföldi kitekintés lehetősége. Szerettünk volna még többet nyújtani, ebben nem egyszer éppen az akadályozott minket, hogy intézményünk is fiatal: fele olyan életkorú, mint Önök. Alig egy évtized alatt, kellő tapasztalatot, elegendő bibliotékát még nem tudtunk létrehozni, erőt adó hagyományt is csak próbálkozunk teremteni. Az együtt töltött négy év alatt talán megérették, hogy törekedtünk erre.

Ezen ünnepi percekben azonban ne csak a kötelező jövőbe tekintésre gondoljanak. Búcsú is a mai alkalom. Elköszönés a főiskolás esztendőktől, a társaktól, barátoktól, a városoktól, kissé a könnyelműség több lehetőségét megadó ifjúságtól. Őrizzék az itt szerzett kapcsolatokat, az emlékeket, mert nélkülük üresebb, sivárabb lesz az életük.

Bízunk abban, hogy magukkal viszik oktatóik jó szándékának emlékét. Bár a mi mércénk szigorúbb, esetleg pótvizsgára kényszerítő volt, akkor sem Önök ellen, hanem Önökért, jövődö betegek, gondozottjaik érdekében vontuk össze szemöldökünket. Hiszen mindig tudtuk: a négy esztendő útön tanítványainkkal végighaladva utódaink, nyomunkba lépő kollégáink kezét fogtuk.

Ezért aztán kissé zavarban is vagyunk: őszinte szívvel örülünk, hogy közösen eljutottunk a mai ünnepi pillanatig és büszkén nézhetünk végig az Önök sorain. De ez az ünnep számunkra is búcsú, hiszen kedves tanítványainktól, négy esztendő közös emlékeitől köszönünk el.

Szeretnénk, ha jó emlékezetükbe zámának minket. De feltétlenül gondoljanak hálas szívvel családjukra, szüleikre, akik lehetővé tették tanulásukat, anyagi, érzelmi támaszt nyújtottak Önöknek. Akik levelező tagozaton, munka mellett tanultak, azok férjük, gyermekeik megértéséért mondjanak köszönetet, hiszen felkészülésük idejét csak a pihenés és a velük töltött idő rovására tudták biztosítani.

Sok örömet, sok sikert kívánok Önöknek. Tudom, hogy szép tervekkel indulnak. Kívánom, hogy minél több valósuljon meg belőlük. De a mögöttem hagyott esztendők arra is megtanítottak, hogy sok minden nem úgy alakul majd, ahogy szeretnék. Az idézett Keresztury Dezső bölcsen fogalmazta meg:

Mindig másként lesz minden, mint ahogy
vagyunk álmodta és a balga hit
szeretné, egyre bontva szárnyait,
ha a remény holdfénye felragyog.

De mégis vigyék magukkal az ifjúság talán legfőbb oltalmát, a reményt. Hiszen a bölcs filozófus szerint mindannyian a boldogság trónörökösei vagyunk a földön. Hogy ezt elérjük, ahhoz sok minden szükséges. Annak felismerése is, hogy az a támasz, amelyet az ember az életben leggyakrabban használ, a remény.

Kísérje Önöket is az előttük most megnyíló új úton!

Dr. Peterka Gabriella
főiskolai docens
Zalaegerszegi Képzési Központ igazgatója

ÖSSZEKÖTŐ

A diplomaátadáson kedves szavakkal búcsúztak a végzett hallgatók és búcsúztatták őket az alsóbbévesek. Ezen beszédekből adunk közre néhányat.

Egy fiatalember megkérdezte a legbölcsebb embertől a boldogság titkát. A bölcs azt javasolta a fiatalembernek, hogy járja be a palotáját és két óra múlva jöjjön vissza.

Csak hogy kérek tőled valamit – tette hozzá, miután átnyújtott neki egy kiskanalat, amelybe két csepp olajat csepegtetett. – Vidd magaddal ezt a kiskanalat is és vigyázz, nehogy kicsöpögjön belőle az olaj. Két óra múlva a fiatalember visszatért és a bölcs megkérdezte tőle:

– Láttad a csodálatos kerteket? Észrevetted a gyönyörű pergameneket?

A fiatalember szégyenkezve bevallotta, hogy semmit sem látott. Az egyetlen dolog az volt, amire figyelt, hogy nehogy kiöntse az olajat.

– Menj vissza és nézd meg a világom csodáit! – mondta a bölcs.

A fiatalember fogta a kanalat és ismét elkezdte bejárni a palotát, de most már megnézett minden remekművet. Visszatért a bölcshez és részletesen beszámolt arról, amit látott.

– De hol van a két csepp olaj, amit rád bíztam? – Kérdezte a bölcs.

A fiatalember csak most vette észre, hogy kiöntötte az olajat.

– Nos, ez az egyetlen tanács, melyet adhatok. – zárta le a dolgot a bölcs.

– A boldogság titka abban rejlik, hogy csodálni tudjuk a világ gyönyörű dolgait anélkül, hogy megfélemedneznénk a két csepp olajról. (Bruno Ferrero: A boldogság titka)

Tisztelt Tanári Testület! Kedves Diáktársaink és Vendégeink!

Talán most mindenki boldog és elégedett, hiszen életünk egy fontos állomását sikerült lezárnunk.

A sok út közül az egyik végét ért, de már folytatódik tovább egy másik kijelölt úttal, mert minden kijárat, egyben bejárat valahova.

Mi most innen kilépünk, elbúcsúzunk, de reméljük, hogy sok jó emléket hagyunk.

Ahogy Shakespeare mondaná:

"Az emlékekhez nem emlék,
hanem szeretet kell.
S akit szeretünk,
Azt nem feledjük el."

Mi is szeretettel, hálával a szívünkben gondolunk önökre, a tanítóinkra.

Köszönjük, hogy tudásukat megosztották velünk, mi pedig igyekszünk, ahogy eddig is tettük, s egyszer talán minden részlet a helyére kerül.

Az élet csupa örökös körforgás, minduntalan keressük a helyünket a világban, keressük a nekünk szánt ösvényt. Próbáljuk megvalósítani az álmainkat, céljainkat. Néha ezek eléréséhez csak a két csepp olajat vesszük figyelembe, és közben nem vesszük észre, hogy mennyi szép dolog vesz körül minket, és csak elrohanunk mellettük. Néha viszont csak az örömeiket kergetjük és éljük a jelenlét percét, óráját anélkül, hogy a két csepp olajra odafigyelnénk, értékrendünk, céljaink, s realitás nélkül. És van amikor e kettőt sikerül egyensúlyba hozni, majd minden kezdődik újból előlről. Ez a négy év is így telt. Telis-tele örömmel, kudarccal, kacagással, sírással és bár nem vagyok jó, de annyit ígérhetek, hogy ez a következő utazásunkon is így lesz, véges-végig, hisz ez az élet rendje.

Tanácsot, gyógyírt rá mindenkinek magának kell találni, én már csak szeretnék elbúcsúzni mindenki nevében.

Köszönjük a két csepp olajat, melyet magunkkal vihetünk!

Sándor Katalin
gyógytornász

ÖSSZEKÖTŐ

Szeretettel köszöntök mindenkit ezen az örömteli, mégis kissé szomorú délutánon. Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy nem kerülhetem el a sorsom, s én leszek az, aki az itt maradók nevében elbúcsúztat benneteket, elgondolkodtam ezen a nem könnyű feladaton: az első, ami eszembe jutott, az volt, hogy jó nektek. Aztán egy kicsit tovább gondolkodva, azért ez kérdésként is felmerült bennem: Jó nektek?

A helyemben biztosan sokan felemlengetnék azt, hogy bizony már túl vagytok a kemény vizsgákon, diploma van a zsebetekben és előttetek a nagybetűs élet minden lehetősége. Csak az a baj, hogy én (vagyis mi) nem erről az – úgymond hivatalos – oldalról látunk benneteket. Bennünket sokkal inkább a közös bulik, a közös szünvédek, a nagy, éjszakákba nyúló beszélgetések emlékei kötnek össze veletek.

Ugyan mondjátok csak meg: kitől fogunk ezentúl kész jegyzeteket kunyerálni, ki fogja nekünk előbányászni a szokásos "last minute" akciók keretében a kidolgozott tételeket... Ugye nem kell sorolnom tovább, hogy mi mindent jelentettetek nekünk...

Persze azért nem elsősorban a csúnya érdekek, hanem azok a jóleső pillanatok a fontosak, melyeket veletek, miattatok élhattunk át kezdettől fogva. Én például nagyon jól emlékszem még arra a percre, amikor először léptem át az iskola küszöbét. Mindenki idősebb, tapasztaltabb volt nálam, s én olyan elveszettnek éreztem magam. S akkor éppen közületek lépett oda hozzám valaki – látva szorult helyzetemet – és segített. Olyan érzés volt, mintha mindig is ide tartoztam volna...

Aztán eltelt három év, s most éppen azoktól búcsúzom, akik ennek az időnek az alaphangulatát meghatározták, s ez egy kicsit nehéz. Ez a búcsú persze nem örökre szól, de akkor is... Más lesz nélkületek ez a suli. Mi lettünk a legnagyobbak, s nem lesz könnyű hozzátok hasonló szinten megfelelni ennek a posztnak. Ha minden jól megy, jövőre a ti helyeteken ülünk majd. Próbálok elképzelni, milyen érzés is lehet, s komolyan felöltlik bennem: nem volna-e érdemes még egy kicsit hosszabb ideig maradni...

Igazából azért a sárga irigység beszél belőlem, amikor azt mondom, annak a jó, aki még maradhat. Igazából én is büszkén feszítenék köztetek, s szívesen elmondanám: megcsináltam, a mindenit! S igazából én egy kicsit tartanék is attól, ami ezután jön: nem mintha feltétlenül rosszra számítanék, csak érezném, hogy bekerülve a "feinőttek ligájába", itt mások a tétek.

Gondolom bennetek is hasonló érzések kavarnak, de ebben a zűrzavarban egyvalamiben biztosak lehettek: mi visszavárunk titeket. Ígérem, ha meglátogattok bennünket, minden úgy lesz, mint régen, számíthattok ránk.

Engedjétek meg, hogy az ilyenkor szokásos módon gratuláljak nektek a győzelemhez, és sok sikert kívánjak nektek a nagybetűs életben!

Galbavi Mónika
III. évf. diplomás ápoló hallgató

ÖSSZEKÖTŐ

*Tisztelt Dékán Úr!
Tisztelt Főigazgató Úr!
Tisztelt Tanári Kar!
Kedves Vendégeink!
Kedves Végzős Hallgatók!*

Elérkezett a nagy pillanat, amikor a hosszú tanulás után kiléptek az életbe. E nap alkalmából engedjétek meg, hogy a harmadévesek nevében búcsút vegyek tőletek.

Emlékszem, mikor idejöttünk, mennyi segítséget kaptunk tőletek ahhoz, hogy elindulhassunk tanulmányaink

rögös útján; hisz idegennek éreztük magunkat az új környezetben. Segítettetek beilleszkedni és megtanulni: hogy kell élni és tanulni a főiskolán. Igaz, az első pillanatok gólyaként nem voltak kellemesek – de rájöttünk, hogy mindaz, amit tőletek kaptunk, a javunkat szolgálja azért, hogy mi is fel tudjuk nevelni az utánunk következő generációt.

Gondoljunk azokra a kellemes pillanatokra, amikor az első bulikon feloldódott a bennünk lévő feszültség és megtanítottátok nekünk, hogy ne látszódjon rajtunk másnap reggel a tanterem utolsó sorában a buli utóhatása, tanáraink fürkésző tekintete előtt.

A legtöbben közületek együtt mulattatok velünk a kollégiumokban, ami után még mindig zeng a folyosó; még most is, amikor teljesen kiürült.

Utolsó évben sem felejtjük el az első vizsgára szóló túlélési tanácsaitokat, a puskázási módszereket és az egyes tanárokról szóló információkat: hogy is alkalmazzuk hozzájuk azért, hogy ötöst kapjunk – vagy csak egyszerűen átmenjünk –, hisz ezeket még egy évig jól alkalmazhatjuk.

Most, mikor itt ültök elöttem, azon gondolkodom, hogy jövőre én is a nyomdokaitokba lépek és bennem is olyan érzéseket fog kelteni ez az alkalom, mint bennetek. De tudom, hogy ez az érzés kettős. Egyfelől örültök, hogy megkaptátok az oklevelet, másfelől szomorúak vagytok, hogy egy összeszokott őszinte baráti kört kell itt hagynotok.

De remélem nem a lehangoló érzések kerítenek hatalmukba benneteket. Emlékezzetek csak a jóra, a kellemesre, hisz ez egy örömteli pillanat.

Hadd zárjam ezzel szavaimat és hadd kívánjak még egyszer nagyon sok sikert a nagybetűs életben.

Horváth Nóra
III. évf. dietetikus hallgató

ÖSSZEKÖTŐ

Kedves Végzős Diáktársaink!

Ti vagytok az első végzős hallgatók az Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus Szakon. Ti tapasztaljátok magatoknak és nekünk is utat. Mikor beléptünk a Főiskola kapuján, az első naptól kezdve Ti segítettétek bennünket; a vizsgák előtt Ti bátorítottatok, nyugtattatok minket.

Ez nagyon jól esett nekünk. Az államvizsgák előtt pedig mi próbáltuk ugyanezt az érzést nyújtani Nektek.

Búcsúzunk Tőletek, szorongással, féltőn, hiszen most kezetekben friss diplomákkal kiléptek az öreg Alma Mater biztonságát nyújtó falai közül, mely egyforma szeretettel dédelgetett benneteket akár engedelmesebb, jó, akár vásott, csínyekre kész gyermekei voltatok.

A mai napon Miattatok gyűltünk össze, hisz ez a nap még Rólatok szól. Értetek öltözött virágköntösbe az iskola, de holnaptól már Rátok is vár a nagybetűs élet, ami sokszor ingoványos. Kívánjuk, hogy találjátok meg helyeteket mind a pályán, mind az életben.

Útravalóul, segítségül ehhez mi egy képzeletbeli emlékkönyvet adunk Nektek, a soha meg nem ismételt élmények megörökítésére, melyben saját élményeitek megírása vár Rátok. Emlékkönyve legyen ez annak a sok-sok nemzedékkel ezelőtt kialakult, hagyományokat teremtő, őrző és állandóan újakat, frisseket hozó színes és gazdag világnak, amelyet úgy hívunk: diákélet.

A diákélet szépsége az, hogy a szokások nemzedékről-nemzedékre öröklődnek és csak a szerepek cserélődnek. Aki ma ünneplő, holnap majd őt ünneplik társai. És ha a búcsú nem is jelent mindig végső elválást a várostól, a társaktól, egy életkortól és életformától bizony örökre búcsút kell venni.

Tagjai vagytok egy titkos közösségnek, melyhez különös módon tartoznak nagyapák és unokák, tudósok és énekesek, kertészek és tanítók; akiknek egymást felismerő jeleszava: "Amikor én diák voltam..."

Ha fellapozzátok az emlékkönyveteket, láthatjátok, hogyan tágul ki a világ, nyílik az elme, buzognak fel új érzelmek, alakul az eszme és árnyaltabbá lesz az ítélet.

Nincs az a szép ünnep, amely véget ne érne egyszer. Ez a nap is múlttá válik hamar, és beáll engedelmesen a többi emlék sorába, majd hátrébb szorítják az újak, távolodik és halványul. Kívánjuk, hogy az emlékkönyvetekben találjátok meg azt a részletet, dallamot, vagy csak egy szót, amely igazán és csakis **Nektek és Rólatok** szól.

"Akarom, hogy tudd: hiányzol majd. Pár év, és már statisztika leszel, egy a sok közül és ismeretlen ismerősként állsz meg előttem; de nekem csak Te maradsz egyedül, tisztán, kitorólhetetlenül. Most még nagy a szám és ordítom, hogy semmi közöm Hozzád, de hiába a hangos ellenállás, azért én hallom ott legbelül, hogy igenis van, igenis tetszik, amit csinálsz, igenis érdekel és bárhogy tagadom: igenis megszerettelek. Nehéz szerep ez – játszani a közömböst –, mikor legszívesebben Neked ugranék, hogy beszélj, beszélj, mondj el mindent Magadról. Mondj el mindent, ami Benned van, mert úgy érzem, hogy egy embert veszítek, ha most futni hagylak. De csak elmegyek Melletted és otthagylak, mert egy gyáva alak vagyok.

Álmódok, hogy megismersz majd, hogy emlékszel rám; üvöltöm, hogy semmi közöm Hozzád."

Császár Judit
III. évf. O.L.A.Sz. hallgató

ÖSSZEKÖTŐ

Az idei diplomaátadáson immár második alkalommal került sor az 50 évvel ezelőtt oklevelet szerzett védőnők köszöntésére. A köszöntőt Fekete Gáborné, Baranya megyei vezető védőnő mondta el.

Gondolatok az 50 éve oklevelet szerzett védőnők köszöntésére

*Tisztelt Ünnepltek és Ünneplők!
Kedves Volt és Kedves Leendő Védőnő Munkatársak!*

Örömmre szolgál, hogy immáron második alkalommal köszönhetem itt, a Pécsi Képzési Központban együtt a fél évszázada oklevelet szerzett védőnőket és a frissen avatott leendő védőnőket. A múlt és a jövő találkozása a jelenben a mai ünnep, hiszen Önök hosszú évtizedes, fáradhatatlan szolgálatukkal már kiérdemelték az elismerést, a főhajtást; az ifjúságnak pedig példát mutatunk, hiszen a **Magyar Védőnők Egyesületének** mottója:

*Önmagát becsüli meg az a szakma,
amely megbecsüli azon dolgozóit, akik
több évtizeden keresztül a védőnői pályát,
mint hivatást gyakorolták.*

Bizonyítéka ez a nap annak is, hogy a 86. éve (1915. június 13-án) életre hívott védőnői szolgálat életképes, mindig

megújulni kész, a magyar népesség egészségi állapotának változásához igazodva vállalja a segítő szerepét.

Szolgálatunk ma több, mint 5,300 védőnőt számlál, pedig a II. világháború után még alig 540 védőnő dolgozott.

Munkánk az elmúlt évtizedek alatt sokat változott, és éppen Önök, régi munkatársak tudják bizonyítani, hogy akkoriban (50 éve) nem csak a várandós anyák és a gyermekek gondozása volt feladata a szolgálatnak, hanem a TBC-s, venerreás, trachomás betegek gondozása is kötelességeik közé tartozott.

Azóta a lakosság egészségi állapota változott, fertőző betegségek tűntek el, ám új kihívásokhoz kellett igazodnunk. Ma a legfőbb cél a nem fertőző betegségek elleni hatatos küzdelem: a daganatos, a szív- és érrendszeri megbetegedések igen magas száma indukálta egészségügyi kormányzatunk számára átfogó preventív intézkedés bevezetését, mely "Az Egészséges Nemzetért Népegészségügyi Program"-ban valósul meg. Ez a program nagyon számít a védőnők aktív munkájára, így a közeljövőben pályát kezdők is részesei lesznek e hosszútávú folyamatnak.

ÖSSZEKÖTŐ

milliárd forintos költségvetési támogatással.

Kedves Díszvendégeink, Védőnénik!

Az átalakulóban lévő egészségügyi ellátó rendszer, Magyarország népegészségügyi helyzete szükségessé teszi a védőnői ellátás szerepének újragondolását, hatékonyabb és hosszútávú működésének biztosítását. Jelenleg a kormányprogram kiemelt feladatként kezeli a védőnők munkahelyi körülményeinek és anyagi helyzetének rendezését, ezért 2002-től az eddigi feladatfinanszírozás helyett normatív finanszírozás kerül bevezetésre, várhatóan 3.2

Köszönjük, hogy annyi éven át védték, óvták sok ezer kismama és gyerek egészségét. Kérjük, tekintsek a most átadásra kerülő emléklapot védőnői oklevelük megerősítésének és sok éves védőnői szolgálatuk szerény elismerésének. Nagy tisztelettel kívánok Önöknek jó egészséget és még sok örömet a mindennapokban!

Fekete Gáborné,
Baranya megyei vezető védőnő

Kitüntetés

A diplomaátadó ünnepségen Oláh András, a Hallgatói Önkormányzat elnöke adta át

Dr. Mészáros Lajos főiskolai tanárnak, oktatási főigazgatóhelyettesnek a

**"Pécsi Tudományegyetem
Egészségügyi Főiskolai Kar
hallgatóiért"**

emléklakettet. A kitüntetéshez ezúton is gratulálunk!

ÖSSZEKÖTŐ

Amint azt X/3. számunkban ígértük, e számunkban visszatérünk a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet megnyitóján elhangzott előadások ismertetésére. A következő oldalakon Dr. Kelemen János előadása olvasható.

A laboratóriumi analitikus– és technológusképzés helyzete és perspektívái a Kar és a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet életében

<p>A Kormány 167/1996. (XI. 20.) Korm. rendelete</p> <p>az orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitikus szak képesítési követelményeiről</p> <p>A Kormány a felsőoktatásról szóló, többször módosított 1993. évi LXXX. törvény 72. §-ának d) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:</p> <p>1. §</p> <p>Orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitikus szakon alapképzésben főiskolai végzettség szerzhető.</p> <p>2. §</p> <p>A szak képesítési követelményeit e rendelet <i>melléklete</i> tartalmazza.</p> <p>3. §</p> <p>E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.</p> <p><i>Horn Gyula s.k.,</i> miniszterelnök</p> <p><u>Melléklet</u> a 167/1996. (XI. 20.) Korm. rendelethez</p>

A szak 1996-ban alapított a mellékelt kormányrendelet által, és ennek alapján 1997-ben indult az oktatás az országban két helyszínen: Debrecenben az akkori DOTE Egészségügyi Főiskolai Kara indította, a Dunántúlon pedig a Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Karán indult az oktatás. A Karon belül a Kaposvári Képzési Központ kapta meg a képzés indítását. 25 fős évfolyami létszámmal indultunk, jelenleg a Karon belül 30 fő a felvehető keret az államilag finanszírozott létszámra és további 20 hallgatót tudunk fogadni költségtérítéses formára.

A szakot az a jogos igény hozta létre, hogy az utóbbi 10–15 évben jelentős mértékben átalakult a laboratóriumi medicina vizsgálati rendszere, műszerezettsége. A nagyobb laborokban a manuális munkát és a kézi vezérlésű rendszereket szinte teljesen felváltották a számítógép által irányított automaták; új elvek, módszerek kerültek és kerülnek a

mindennapi gyakorlatba, melyek megértéséhez, alkalmazásához, a műszerek működtetéséhez nem elég a laboratóriumok jelenlegi személyi állományának (asszisztenseknek, szakasszisztenseknek) képzettsége.

Másrészt a jelenlegi asszisztensképzés, illetve továbbképzés nehezen, vagy egyáltalán nem illeszthető bele a felsőoktatási rendszerbe.

Mindezek alapján a képzés célja, hogy a laboratóriumi analitikus megfelelő szintű ismeretekkel rendelkezzen:

- a műszer- és méréstechnika területén
- a számítástechnikában és informatikában
- a minőségbiztosításban
- a jogi szabályozás területén
- menedzseri feladatok elvégzésében.

ÖSSZEKÖTŐ

A szűkebb szakma tulajdonképpen az első 3 pontot igényli igazán és végeredményben azt kéri, hogy a laboranalitikus szakember legyen képes a laboratóriumi munka teljes spektrumát átfogva tevékenykedni.

Tehát a laboranalitikus legyen képes:

- klinikai–kémiai, mikrobiológiai, szövettani, citológiai, hematológiai, izotópdiagnosztikai területen önálló munkavégzésre,
- laboratóriumi műszereket üzemeltetni,
- új laboratóriumi módszereket beállítani,
- elméleti és gyakorlati oktatásra,
- kislaboratóriumok, illetve laboratóriumi részlegek önálló és közvetlen irányítására.

A Kaposvári Képzési Központban az oktatás megszervezése már eleve regionális gondolkodás szerint történt, amennyiben mind az elméleti oktatás, mind a gyakorlati képzés vonatkozásában támaszkodik egyrészt a PTE Orvostudományi Karának oktatóira, másrészt a régió kórházaiban és egészségügyi intézményeiben (ÁNTSZ) dolgozó szakemberekre (Pécs, Székesfehérvár, Szombathely, Zalaegerszeg).

Kaposváron létrehoztuk a képzéshez szükséges infrastruktúrát: laboratóriumokat alakítottunk ki és rendeztünk be: eszközöket, műszereket, berendezéseket vásároltunk és jelen pillanatban mondhatni jól felszerelt oktatólaboratóriumok állnak rendelkezésre, melyek akár az egész évfolyammal való munkára és kiscsoportos foglalkozásokra is alkalmasak. A laboratóriumok fejlesztése folyamatos, kimunkált terveink vannak a további bővítésre is.

A szaktárgyak kihelyezett gyakorlatai, valamint a területi gyakorlati képzés – szakmai gyakorlat – szintén regionális: három helyszínen (Kaposváron kívül Pécsen és Szombathelyen) is zajlik a régió oktatókórházaiban, ÁNTSZ-intézményeiben, illetve Pécsen az Orvostudományi Kar intézeteiben. Ennek koordinálását vélhetően jelentősen megkönnyíti majd a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet.

Ami a végzett hallgatók elhelyezkedését illeti, ezzel kapcsolatban még nem tudok információkkal szolgálni, mert ebben az évben lesz először diplomaátadás. Viszont az elhelyezkedési lehetőségek vonatkozásában vélhetően komoly segítséget fog nyújtani az újonnan megalakult Diagnosztikai és Menedzsment Intézet.

Említettem korábban, hogy a jelenlegi asszisztensképzés nem igazán kompatibilis a felsőoktatási követelményrendszerrel. Ezen úgy próbáltunk segíteni, hogy az asszisztensi és szakasszisztensi oklevéllel rendelkezők számára levelező tagozaton biztosítjuk a főiskolai diploma megszerzését. A levelező tagozat 1999-ben indult, jelenleg két évfolyam tanul ebben a formában.

ÖSSZEKÖTŐ

Volt rá igény, a munkahelyek is támogatják ezt a képzést a szakterületen már régóta dolgozó, tehetséges, és arra érdemes asszisztensek számára.

A levelező hallgatók nemcsak a régióból, hanem az ország egész területéről érkeztek.

Az egészségügyi miniszter
22/2000. (VII. 24.) EüM.
rendelete

az orvosi diagnosztikai laboratóriumi technológus
szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeinek
kiadásáról

A szakképzéstől szóló 1993. évi LXXVI. törvény 5. §-a
(1) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján
a következőket rendelem el:

1. §

Az orvosi diagnosztikai laboratóriumi technológus
szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit az e rendelet
mellékletében foglaltak szerint határozzom meg.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetést követő 5. napon lép hatályba.

Dr. Horváth Zsolt s.k.,
egészségügyi minisztériumi
politikai államtitkár

A főiskolai képzés mellett a közeljövőben, lehetőleg még ez év (2001.) szeptemberében szeretnénk elindítani akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés keretében az orvosi diagnosztikai laboratóriumi technológus képzést is.

A szak képesítési követelményei már megjelentek, szakindítási kérelmünk jelenleg folyamatban van. Ez a szak szintén a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet keretein belül indulna; Kaposváron és Szombathelyen 30-30 fő nappali és levelező szakos hallgatóval.

Célja, hogy a laborasszisztensi képzéssel egyenrangú, de a felsőoktatási törvényben megfogalmazott kritériumoknak és a MAB követelményeinek is megfelelő képzést nyújtson. A felvételihez itt is érettségi szükséges, a hallgatók a főiskolai képzéssel összhangba hozott tanterv alapján tanulnak. A kreditrendszer bevezetésével pedig az itt szerzett kreditek beszámíthatók a főiskolai képzésbe is. Átjárhatóságot tervezünk tehát a főiskolai és az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés között. A képzés során tehát a leghatékosabban tanulmányaik megszakítása nélkül kerülhetnek a főiskolára és szerezhetnek főiskolai diplomát.

Ezt mintegy folytatandó a középtávú jövőben szeretnénk majd a főiskolai képzésre alapozott egyetemi képzést is elindítani, ezáltal a képzést még magasabb szintre emelni. Megítélésem szerint ennek infrastrukturális követelményei főbb-kövésbé rendelkezésre állnak. Szakmai oldala is tervezhető és elkészíthető, személyi vonatkozások tekintetében kell elsősorban a megfelelő szervezést elvégezni. Úgy gondolom, hogy az egyetemi képzés elindítása a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet egyik fontos stratégiai célja kell, hogy legyen.

Dr. Kelemen János
tanszékvezető főiskolai tanár, szakvezető
Kaposvári Képzési Központ

ÖSSZEKÖTŐ

Kari Nap 2001.

2001. június 15-én Főigazgató Úr kezdeményezésére – hagyományteremtő cézzal – tartotta meg a Kar az első "Kari Nap"-ot, melynek helyszíne a PTE ÁOK–EFK Szakszervezetének tulajdonában lévő balatonvilágosi üdülő volt. A sikeres rendezvény szervezéséért és lebonyolításáért köszönet illeti a képzési központok gazdasági vezetőit:

Bodai Tibornét (Pécsi Képzési Központ)
Egyed Annát (Zalaegerszegi Képzési Központ)
Ulrichné Vágó Mártát (Szombathelyi Képzési Központ)
Vincze Lajost (Kaposvári Képzési Központ)

és Graf Ferencet, kari gazdasági vezetőt.

A tökéletes ellátás az üdülő személyzetének érdeme volt. Külön köszönet illeti a Kaposvári Képzési Központ gazdasági csoportját, akik a kiváló pogácsát és desszertet szolgáltatták.

A sikeres Kari Napról Pongrácz Ferenc, a Szombathelyi Képzési Központ munkatársa villant fel kedves mozaikokat a következő versszakokban.

Ilyen még nem volt

Képviselők Zalaegerszegről

*Jött a hír egy nyári reggel:
Ha nem rest a nép és korán felkel,
Június 15-én Sóstón az üdülőben
Valami új vár rá, nem hétköznapi fémnyel.*

*Pár szó, mondat volt az információ,
Nóta, induló kell, meg bemutatkozó.
Meg lesz még egy s más, mi még titok.
Készüljetek, gyertek, majd mindent megtudtok.*

*Ilyen még nem volt, hát mit lehet itt tenni –
Magasról jött invitálást nem lehet félvállról venni.
Az induló vált magvas és fógós,
Milyen zenei műveltséggel lehet ez nivós?*

*Vissza a gyermek ifjúkorba, talán ez segít –
No ne bölesődal legyen, az andalítón zsongít.
Olyan, mi pattogós, szedj hozzá rímeket,
Olyat, mi jellemző, mind szádra vedd.*

ÖSSZEKÖTŐ

Pécs-Szombathely információátvitel

Együtt a Zalaegerszegiek és Kaposváriak

Hárman a pécsi csapatból

Elmélyült eszmecsere is nyílt lehetőség

*Az indulás izgalma lassan visszavett;
Hangpróba, érkezés, majd harsány körmenet.
Sok ismeretlen ember, meglepett tekintetek –
Nem ismeresz, ugye, pedig együtt toljuk a szekeret.*

*A szép környezet már önmagáért beszél,
A technika csak sejteti, a megnyitó miről regél.
Egy háztáji technikás aztán beszegett:
Most már hallod a gondolatot, mit a beszéd közvetít.*

ÖSSZEKÖTŐ

*Aztán az oldódás, nőta meg bemutatkozások,
Halk zsenge szonett, meg ódái magasságosságok.
A ZSÚRI zavara, tán erre így nem számított:
Mindenkit magához ölelt, s adott négy-öt pontot.*

*Foci és asztaltenisz a vetélkedőn a tét:
Ha nyer, ha veszít, kiadja a lelkét.
Amatőr és profi itt egymásnak feszül:
Itt kérem ma ügysem a papirforma érvényesül.*

*Együtt rugdalózik a nő és férfi nem,
Az sem zavarja, ha a labda nincs ott éppen.
Teheti nyugodtan, van szakember elég:
Ha lesérül, lesz, ki kezelgeti sebtét.*

"Együtt rugdalózik a nő és férfi nem..."

Akik csinálják....

....és akik nézik....

ÖSSZEKÖTŐ

*Bíró és játékos egyik igazgató,
Sipja nincs, de tekintete parancsoló.
Ha Colájából kortyint: az a szabadrúgás,
Ha részrehajlónak vélik: "kérem, itt ma minden más".*

"...díszítsél csinos női fejet..."

*Az étterem a mennyek országa,
Élelmezésvezetők lelki Canossa-ja.
A sok megtelt hús nem korogva mondja:
"Bár csak ilyen lenne otthon is a menza!"*

*Rövid a szeszta, a másor tovább perog:
Lábszépségversenyen güvöd sok férfitekintet.
Aztán a női nem kap fél "csippendél sőt",
Az érzések diktálják lábanként a pontot.*

*Most mutasd meg, mit a cédula rád kirött,
Sakkban meg győzd le a Főigazgatót!
Amatőr botanikusokkal díszítsél csinos női fejet,
A zsűri meg pontozzon, ha lehet, csak neked!*

*Aztán ajánlólevél nénikédnek, de az idő végecs;
Egy pár óra kevés ennyi vidám népnek.
A zsűri tanácskozik, oszt meg szoroz rendre;
Megizzad rendesen, a jót a jóhhal összevetve.*

*És eljövend az igazság pillanata,
A tábla kérem ezt meg ezt mutatja.
A legjobb, a legjobbak között:
Kaposvár az első, mindenki más csak mögött.*

*Kicsinyke a serleg, henné mély az áhítat:
A pezsgőt majd vederbe, s ezzel méríthetsz magad.
Aztán pár percre idegen kézbe kerül:
Mintát veszünk róla, jövőre sikerül.*

*Mert ezek után nem lehet más, mint folytatás:
Hadd legyen olyan nap, mikor mindenki más,
Az üldás megvan rá, és a FŐ bölintás:
Gyere el jövőre, ezért is ez irás!*

Pongrácz Ferenc
PTE-EFK, Szombathelyi Képzési Központ

Új egyetemi és főiskolai tanárok Karunkon

2001. július elsejével Karunkon két új egyetemi tanár és egy főiskolai tanár kapott kinevezést. Új tanárainknak ezúton is gratulálunk!

Dr. Bódis József 1953-ban született a Somogy megyei Csurgón. Általános és középiskolai tanulmányait szülőhelyén végezte. 1971-ben érettségizett a Csurgói Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumban.

Orvosi diplomáját a Pécsi Orvostudományi Egyetemen kapta 1977-ben, majd 1995-ig a POTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján dolgozott, utóljára mint egyetemi docens. 1995 októberétől a Baranya Megyei Kórház Szülészeti és Nőgyógyászati Osztályának vezetője.

1989-ben védte meg kandidátusi értekezését, 1996-ban habilitált, s 1999-ben kapta meg az MTA doktora címet. Ezidáig 143 tudományos közleménye jelent meg, több, mint fele részben nemzetközi folyóiratban. Független hívatkozásainak száma meghaladja a 160-at, publikációs kumulatív impakt faktora 143,2

Számos hazai és nemzetközi társaság tagja, a Magyar Nőorvosok Endoszkópos Társaságának főtársa. A Baranya Megyei Orvosi Kamara alelnöke.

A PTE Egészségügyi Főiskolai Kar Pécsi Képzési Központjában a Diplomás Ápoló Szak szülészeti-nőgyógyászat oktatásával kapcsolódott be a Kar oktatómunkájába.

Dr. Sulyok Endre 1940. szeptember 4-én, Diósvizslón született. Középiskolai és egyetemi tanulmányait Pécsen végezte. 1965-ben a POTE Gyermekklínikájára, 1976-ban Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájára került, 1987-ben a Baranya Megyei Gyermekkórház igazgatójává nevezték ki. 1989-től címzetes egyetemi tanár, 2001-től a PTE EFK egyetemi tanára, az Egészségfejlesztési és Család gondozási Intézet igazgatója. Csécsémő- és gyermekgyógyászatból, neonatológiából, hiperteniából szerzett szakképesítést, valamint elnyerte a közgazdasági szakokleveles orvos oklevelet.

Fő kutatási területe az újszülöttkori adaptáció, a só- és vízforgalom, valamint a sav-bázis egyensúly renális és endokrin szabályozása.

Kandidátusi értekezését (Az újszülöttkori hőszabályozás dírekt kalorimetriás vizsgálata) 1974-ben, doktori értekezését (Az elektrolitforgalom és a sav-bázis egyensúly szabályozásának újszülöttkori sajátosságai) 1980-ban védte meg. Jelentősebb tanulmányútjai: Lausanne (1971-72), Nottingham (1980), Freiburg-Giessen (1993), Egyesült Arab Emírátsók (1998).

Számos hazai és nemzetközi tudományos társaság tagja, tiszteletbeli tagja, vezetőségi tagja, illetve vezetője. Francia nyelvből felsőfokú, angol nyelvből középfokú állami nyelvvizsgával rendelkezik. Tudományos közleményeinek száma: 187, kumulatív impakt faktora: 181, független idézettsége: 831.

Dr. Hartmann Géza 1938-ban született. Középiskolai tanulmányait Szombathelyen, a Nagy Lajos Gimnáziumban végezte. Orvosi diplomáját a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerezte meg, 1963-ban. 1967-ben orvosi laboratóriumj vizsgálatokból szakvizsgát szerzett.

1963-ban a POTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján, majd 1964-től az Élettani Intézetben dolgozott.

Kutatásai kezdettől fogva a neuroendokrinológia és neurofiziológia határterületi problémáit érintették. Téma: A motiváció, a tanulás és a megerősítés idegi mechanizmusainak vizsgálata magatartási, elektrofiziológiai, neuroendokrinológiai és neurokémiai módszerekkel. E vizsgálatok jelenleg is folynak, a Moszkvai Agykutató Intézettel együttműködve.

Különböző tudományos társaságok tagja, több alkalommal vett részt külföldi tanulmányutakon.

A Főiskolán folyó oktatásba 1991-ben kapcsolódott be, élettan előadások és gyakorlatok tartásával.

Nemzetközi kapcsolataink Lundi Ápolástudományi Tanszék (Svédország)

2001. április első hetében az ERASMUS oktatói mobilitás ösztöndíj és a PTE EFK segítségével látogatást tettünk Svédországban a Lundi Egyetem (Lund University) Orvostudományi Karának Ápolástudományi Tanszékén. Célunk egyrészt a lundii ápolóképzési programok, posztgraduális szakosodási lehetőségek, valamint a jelenleg folyó ápoláskutatások megismerése volt, másrészt egy ütemterv összeállítása a már létező közös weboldai szakmai továbbfejlesztéséhez (URL: <http://www.omv.lu.se/internat/hungarylund>).

Betekintést nyertünk az egyes képzési programok – már régóta működő – kreditpont alapú értékelésébe, mely segítségül és útmutatóul szolgálhat a hazai programok kreditlapra történő helyezéséhez.

A hároméves főiskolai program mellett nyolc továbbképzési programmal rendelkezik a tanszék, mely a főiskolai végzettségre épül. Ezek közül néhány: mentőápoló, intenzív betegellátó ápoló, perinatális ápoló, onkológiai és palliatív ellátást nyújtó ápoló...etc. Ezen programok 60 és 90 kreditpont között változnak (ECTS alapján), ami megfelel 1–1.5 éves képzési programoknak. A képzési programok régóta elérhetők a hallgatók számára az interneten keresztül is.

Látogatásunk keretében felkérés alapján előadást is módunk volt tartani a tanszék hallgatói, illetve oktatói számára.

A tanszéken a következő – hazai – témákban tartottunk előadásokat: Magyarország és demográfiai jellemzői, egészségügyi ellátórendszerek, társadalombiztosítási rendszer, sürgősségi betegellátás, mentőszolgálat működése, otthoni ápolás és közösségi ellátás, ápolásoktatás története, jelenlegi ápolóképző programok, a PTE EFK diplomás ápolói és egyetemi okleveles ápolói curriculum bemutatása. Az előadásokat hasznos eszmecsere követte, mely során bővebb betekintést nyerhettünk a témák részleteibe is.

Meglátogattuk Koppenhága (Dánia) SOS Alarm Centrumát. Az SOS Alarm Központ szervezi a skandináv országok biztosított állampolgárai részére a külföldön elszendvedett betegség során az elsődleges ellátást és a hazai gyógyintézetbe történő szállítást. Szervezetük behálózta szinte az egész világot.

Módunk volt megtekinteni Helsingborg városát és annak oktatókórházát is, mely kb. 60km-re fekszik Lundtól, s szintén az egyetem képzőhelye.

A lundii ápolástudományi tanszék kiterjedt nemzetközi kapcsolatai között szerepel intézményünk is, ennek köszönhetően idén első ízben 2 fő negyedéves diplomás ápoló hallgató (Balogh Boglárka Szombathelyről és Hadi Petra Zalaegerszegről) tölthetett egy 4 hónapos szakmai gyakorlatot Lundban, Helsingborgban és annak környékén. A következő cikk e gyakorlat tapasztalatairól szól.

Lantos Zsuzsanna
főiskolai tanársegéd

Bellehem József
főiskolai adjunktus

Svédországi tapasztalataim

Helsingborg

Balogh Boglárka IV. évfolyamos diplomás ápoló hallgató vagyok a Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Karának Szombathelyi Képzési Központjában. 2000. áprilisában pályáztam a SOCRATES/ERASMUS programban meghirdetett, a hallgatók külföldi tanulmányát támogató ösztöndíjra, melynek elnyerése után 4 hónapot töltöttem Svédországban (2001.01.06-tól 2001.04.28-ig). A 16 hét alatt elvégzett gyakorlat képezte a befejező, VIII. félévi orientációs gyakorlatot.

A Lund-i Egyetem Skandinávia egyik legnagyobb egyetemeként működik közel 400 éve, bár Magyarországon még keveset hallottunk róla – a távolság, az elmúlt évtizedek kötöttségei, és a néha korlátozott külföldi tanulmányi lehetőségek miatt.

Az egyetem 9 kara a világ minden tájáról fogad cserediákokat és építenek ki kapcsolatot a világ egyetemeivel a jobb szakemberképzés és a tudomány fejlődése céljából. Az egyetem további nagyságát jelzi, hogy a hallgatók létszáma 35.000 fő és megbújva a 90 ezres Lund városában a diákok hada és az ódon házak sajátos hangulatot árasztanak, lenyűgözve ezzel a külföldi diákokat.

Amíg Magyarországon az ápoló hallgatók csak nagyon kis számban kapnak lehetőséget arra, hogy külföldre utazzanak elméleti és gyakorlati tudásuk fejlesztésére, addig a Lund-i Egyetem Ápolástudományi Tanszéke már évek óta fogad diákokat Európa számos országából, hogy a hallgatók egymással tapasztalatot cserélve saját országukba vigyék haza a más nemzetek által kidolgozott és jól működő ápolási normákat.

Gyakorlati időnk első két hete svéd nyelvi kurzussal indult, az egyetem más tagozatára érkező külföldi diákokkal együtt. Szükségessége kétségtelen volt, hiszen annak ellenére, hogy 50 éves kor alatt szinte minden svéd ember beszél angolul, a betegek többségét éppen az 50 éves feletti korosztály képviselte. A nyelvi kurzus során napi 5 órát foglalkoztunk a svéd nyelvvel, 6–10 fős csoportokban. A képzés hozzásegített ahhoz, hogy a nyelv írásbeli, szóbeli alapjait megértsem, de a többit a mindennapi életemből az ápolók segítségével sajátítottam el. Az Egyetem vezetősége igyekezett segíteni beilleszkedésünket azáltal, hogy ismerkedési programokat, hétféle autóbusszos kirándulást szervezett Malmöbe a hallgatók részére.

Konkrét gyakorlati időm első négy hetét közösségi ápolási gyakorlaton töltöttem Lundtól 10 km-re lévő kisvárosban: Eslövben. Svédországban a területek a "megyéken" belül "kommun"-okra oszlanak. Nagyságrendileg a korábban itthon is létező járásokkal egyeznek meg. Égtájak szerint a közösség 4 területre oszlik és ennek megfelelően a közösségi ápolóknak is 4 különböző területen és épületben van irodájuk és pihenőhelyiségük. Egy-egy körzet élén ápoló (Magyarországon a diplomás ápolónak felel meg) áll, mellette pedig néhány segédápoló működik. A közösségi ellátás az állam által garantált és jól szervezett Svédországban, kellő számú ápolóval és segédápolóval a háttérben.

A közösségi ápolók felelőssége sok esetben túl nagy a felkészültségükhöz képest, mert a házi orvos nem áll a háttérükben, nem jár a betegek lakására, csupán egy egészségügyi központban folytat rendelést. Az orvosi diagnózist számtalanszor az ápoló állapítja meg, orvosi kontroll nélkül, mivel a betegek elszállítása ezekbe a központokba, illetve a kórházba túl nehézkes. Az orvos – anélkül, hogy látná a beteget – válaszként küldi telefaxon az ápolónak az új gyógyszer rendelését vagy a gyógyszer módosítását, illetve különböző beutalókat. Másrészt az ápoló mindig egy kicsit szociális gondozóként és szociális munkásként is tevékenykedik. Nincs konkrét szociális gondozó a közösségekben, ezáltal az ápolónak jelentős szervezőkészséggel és szociális érzékenységgel is kell rendelkeznie.

ÖSSZEKÖTŐ

Létezik úgynevezett szociális munkás a körzetekben, de szerepe más, mint hazánkban. Ők ápolók és nem szociális munkás végzettségűek; fő feladatuk a kórházból az otthonukba kerülő betegek számára a team és az eszközök összeszervezése, és többségében adminisztratív tevékenységet végeznek. Tehát egy közösségi ápoló feladata sokrétű. Konkrét ápolási tevékenységet keveset végez, inkább irányító szerepe van. Hetente egyszer összegyűlnek az ápoló és a segédápolók, hogy megbeszéljék a teendőket minden egyes beteg esetében.

Jellemző, hogy a házi gondozásra szoruló betegek nagy része idős és az otthonában egyedül él, illetve egy szoba-konyhás kis lakásokban élnek egyedül a város vagy a falvak központjában. Svédországban a család szerepe elenyésző a betegek és az idősök ellátásában, hiszen a közösségi ellátást maximálisan igénybe vehetik.

A segédápolók reggel 7 óra körül kezdik munkájukat az irodában, feltöltik a raktárból a páciensek otthonát a szükséges eszközökkel. Többségében kerékpárral járják a körzetet. Segítenek az idős, gondozásra szoruló betegeknek a napi feladatokban, elrendezik a páciensek

ágyát, reggelit-ebédet-vacsorát szállítanak, szórakozást nyújtanak a rászorulóknak. A páciensek fürdetése csupán hetente egyszer történik és a segédápolók takarítják minden második héten a betegek lakását. A gyakorlottabb segédápolóknak lehetőségük nyílik a napi gyógyszerek beadására, ha előtte a helyi ápolónál vizsgát tesznek.

Az ápoló feladata a sebek kötözése, a heti gyógyszerterítőt feltöltése, néhány esetben a gyógyszerek beadása, az injekciózás elvégzése. A laborvizsgálatokra a mintavételt is az ápoló végzi és a vizsgálatok elvégzésére az egészségügyi központokba személyesen szállítja. A közösségi ápolási dokumentáció nem annyira sokrétű és összetett, mint idehaza. Az ápoló munkaidejének nagy részét a szervező, irányító és dokumentáló feladata teszi ki. Az ápolók lehetőségei – nagy felelősségük ellenére – sokkal szélesebbek, mint Magyarországon. Itthon az ápolók keze kötöttebb – abból a megfontolásból, hogy mögöttük legtöbb esetben ott áll a háziorvos, aki az orvosi ellátást biztosítja.

Svédországban klinikailag kevésbé ellenőrzik a betegségeket, a kontroll egyes betegségek alakulásával kapcsolatban szinte nem létezik. A diabéteses betegeket nagyrészt inzulinterápiára állítják, de a kórházi vércukor-rendezés nem teljes, illetve nem elegendő. A későbbiek folyamán kontroll és a vércukor újbóli beállítása gyakorlatilag nincs. Továbbá a közösségi ápoló – ha ritkán ellenőrzi a vércukrot és azt nem tartja megfelelőnek – levez vagy hozzáad néhány egységet a napi inzulinadaghoz. A különböző stroke-betegségeket a hiányos orvosi ellátás miatt későn diagnosztizálják és már megkésve kerül sor a kezelésre. A rövid kórházi ellátást követően a beteg otthonába kerül és mivel nincs jól szervezett rehabilitáció, otthonából jár (!) két hétig az egészségügyi központba gyógytornára. A sebek kezelését minden esetben "csak tisztán" és nem sterilen végzik, még a plasztikai sebekét is (a tisztaság is sok esetben nagy kívánnivalót maga után). A sebek kezelésénél a legmodernebb kötszereket és sebfeleket alkalmazzák. Minden jellegű sebfertőzés esetén csak izotóniás sóoldattal tisztítják a sebeket és soha sem alkalmaznak gyógyszeres kezelést.

ÖSSZEKÖTŐ

A körzetben az eszközökkel való ellátottság teljes, a közösség gondolkodás nélkül finanszíroz mindent, ami teljesen ingyenes a beteg számára. Mielőtt a beteg a kórházból az otthonába kerülne, az ápoló, a "szociális munkás" (aki szervező tevékenységet végez a körzetben) és a fizioterápiás asszisztens (aki csupán az eszköz ellátásért felelős) meglátogatják a beteget, majd a beteggel, illetve az osztályos ápolókkal együtt megbeszélik, megtervezik a teendőket. Mire a beteg az otthonába érkezik, már minden készen áll a fogadására (speciális ágy, lélegeztetőkészülék, kötszerek, ápolási eszközök, gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök...stb.).

Jellemző a halálkló ellátása, hiszen mindent úgy szerveznek meg, hogy az a beteg számára a lehető legjobb legyen. A halál beálltát az ápoló állapítja meg, megírja a halotti igazolást, eltávolítja a katétert, szondát, infúziót, draineiket...stb. és felöltözteti a testet. A halott annyi ideig marad a családdal, a lakásban, ameddig a család azt kéri (gyakran 2–3 napot), nincsen azonnali halottszállítás az otthonokból.

A tutorom közösségi ápolóként egyben iskolai ápoló is volt, szerepe merőben új volt számomra, hiszen Svédországban nincsen iskolaorvos, illetve védőnő. Teljes körű és felelősségteljes ellátást nyújtott a gyermekek számára, mely segítség a tanárok és a szülők részére is. Elvégezte a kötelező védőoltások körüli tevékenységet, figyelemmel kísért az érzékszervi és fejlődésbeli változásokat, azokat pontosan dokumentálta. Barátként, társként működött az iskolában, a gyermekek megszokták és megszerették őt és minden féltélem nélkül fordultak segítségért hozzá. Elvégezte a szexuális nevelést az iskolában, ezáltal teljes körű felvilágosító tevékenységet végzett, segített a diákoknak felmerülő problémáik megoldásában és ezáltal megkönnyítette a tanárok munkáját.

Gyakorlati időm második fele (10 hét) klinikai gyakorlattal telt a helsingborgi kórház onkológiai sebészetén. Mint onkológiai sebészeti speciálisan a mellrák kezelésével foglalkozott. Az osztály ágyszáma 12 volt, ennek megfelelően alakult az ápolók száma is: délelőtt 4–5 ápoló és segédápoló dolgozott, míg délután elegendő volt egy ápoló és két osztálynak közösen volt egy segédápolója. Az éjszaka különleges munkaidőnek számít Svédországban; az éjszakai ápolók csak éjszaka dolgoznak. A heti munkaidő a kórházban 30 óra. A reggeli műszak 7 órakor kezd és különböző időben van vége a délutáni folyamán (15:00 és 16:30 között), míg a délutáni 13:00 órakor kezd, tehát ölelkező műszakban dolgoznak. A kórházban az ápolói és segédápolói tevékenység már kevésbé különül el, mint a körzetben. Az osztályokon nagyon jól képzett ápolók dolgoznak és az ápolói hivatás a legmegbecsültebb hivatásnak számít. Svédországban a betegek nagyon rövid időt töltenek a kórházban és nagyon sokféle műtétet "egy napos sebészet" keretében oldanak meg. Teljes mastectomia után 2–3 napot, míg sectorectomia után 1 napot tartózkodnak a betegek a kórházban.

ÖSSZEKÖTŐ

Reggel az osztály átadása után közösen megbeszélték a napi teendőket minden egyes betegnél és elosztották a betegeket egymás között. Reggel a betegek ébresztésével és a reggeli gyógyszerek beadásával kezdődött a nap. A gyógyszerelés a beteg ágya mellé gördíthető kiskocsiról történt, kis fakkokban minden betegnek külön volt a gyógyszere és a gyógyszerigényt, illetve a beteg ápolási dokumentációjának ellenőrzését hordozható számítógépről végezték.

Gyógyszerrendelés az orvos részéről hasonló módon a beteg ágya mellett történt. Délelőtt folyamán kezdődtek a műtétek. A műtőbe az ápoló ágygal együtt szállította a beteget. A műtét után a beteg a Postoperatív részlegre került és csak a késő délutáni órákban, a teljes stabil állapot elérésekor került újra az osztályra. Betegfürdetés – hosszan kórházban fekvő betegeknél – szintén csak hetente egyszer történik (!). A betegéktetés naponta 5-ször történik (a tízórait és az uzsonnát ún. kávéskocsikról kínálják a betegeknél).

A sebkötözéseket itt is "csak tisztán", de nagyon körültekintően végezték. Az ápolók korlátozások nélkül használhattak minden eszközt, amely a tudomány jelenlegi állása szerint a legjobbnak számít. Műtét után naponta kétszer történik kötőscsere. Az esetleges sebfertőzések esetén első lépésként a 4. generációs antibiotikumokkal, nagy dózisban végzik a kezelést. A drain eltávolítása szintén az ápoló feladata, a sebet záró varratok és kapcsok kivételét is az ápoló végzi. Azonban a katéterezés és a sebkötözés többségében a segédápoló hatáskörébe tartozik.

Jellemző, hogy az ápoló ritkán végez pszichés támogatást, nem tartózkodik sokat a betegszobákban. Viszont mastectomia után képzett ápolók látják el a betegeket életmódra vonatkozó tanácsokkal, illetve az osztály ápolói és a szakrendelő mellrákos betegeket gondozó ápolója (ún. breast-care nurse) segítségével kapnak a betegek melltartóba helyezhető, az egyéni szükségleteknek megfelelő protézist. A teljes melleltávolítás után egy hónappal – ha a beteg állapota engedi – elvégzik az emlőplasztikát.

Az ápolók több vizsgálat során használnak speciális gépeket, a legmodernebb technikát, pl.: bladder scanner, hordozható kis méretű Doppler készülék az érműtét utáni keringés vizsgálatra, kifinomult, modern EKG készülékek, Hgb helyi vizsgálata, Morfin-pumpa, Tens készülék mindennapi használata...stb., amelyeknek gyakorlati használatát nekem is sikerült elsajátítanom. A kórházban fájdalomcsillapító teamek működnek, akik az orvosok utasításait kiegészítve ellenőrzik és segítik a fájdalom csillapításának hatékonyságát. A teamben anaesthesiologus orvosok és asszisztensek tevékenykednek, ők végzik a kórházban a fájdalomcsillapítással kapcsolatos továbbképzéseket is. A fájdalomcsillapító klinikákhoz hasonlóan, járó betegeket is kezelnek. A svéd fájdalomcsillapításra jellemző, hogy a beteg abszolút fájdalommentes állapotban legyen, ennek elérésére mindent elkövetnek. Mind injekciók formájában, mind *per os* gyógyszerekben nagy mennyiségű morfint használnak fájdalomcsillapításra, ami jelentősen eltér a hazai gyakorlattól.

Összességében mind szakmailag, mind az angol nyelv gyakorlása szempontjából igen hasznos, tanulságos tapasztalatszerzés volt e négy hónap. A külföldi gyakorlati lehetőségek remélhetőleg a jövőben bővülnek, így minden hallgatónak ajánlom, hogy éljen e lehetőségekkel, mert valóban felejthetetlen élményekkel lesz gazdagabb.

Balogh Boglárka

A göttingeni "Idősgondozás Európában" elnevezésű csoport látogatása

A program vezetői Andreas Bartels, illetve Petra Nölle a göttingeni Élet- és Munka Központ irányító munkatársai voltak.

2000. augusztus 26. és szeptember 2. között 6 munkanapon keresztül tanulmányozta göttingeni "Idősgondozás Európában" elnevezésű csoport 16 munkatársa Zala megye és Zalaegerszeg város idősellátását. Néhány kirándulással (Hévíz, Keszthely) egészítették ki a programot, a látogatás valamennyi költségét a szervezet egy Brüsszeli EU pályázatból finanszírozta.

Az utolsó munkanapon kiértékelő értekezletet tartottunk együttesen, ennek néhány szempontját rögzít le ez a rövid beszámoló.

A zalaegerszegi programot jól előkészítettnek tartották, miután a város és a megye megismerésén túlmenően a város polgármesterénél, a pózvai Módszertani Szociális Otthonban, a zalaegerszegi Nyugdíjasház- és Gondozási Központban, ill. az ezen intézményekhez tartozó egységekben (klubok, gondozóház) látogatást tettek, és igen élénk érdeklődéssel figyelték az idősgondozás általunk bemutatott részeit. (A látogatás előkészítése Dr. Kiss Ilona főiskolai docens, Juhász Éva nyelvtanár és Dr. Mészáros Lajos főiskolai tanár, továbbá Betlehem József főiskolai adjunktus közreműködésével történt.)

Az általános megállapítások között szerepeltek a következők:
(Ezeket a megállapításokat amiatt tartjuk célszerűnek közölni, mert akár curriculáris, akár extracurriculáris oktatási munkánkban hasznosítani lehet.)

1. Tudatában voltak annak, hogy milyen anyagi feltételek mellett dolgoznak az intézmények, ill. milyen anyagi ellenszolgáltatás mellett végzik munkájukat az intézményekben dolgozók, és emiatt igen nagy idealizmust tétéleztek fel a munka végzésében. Ezt a látott kép teljes egészében visszaigazolta. Az idősellátás szükségszerűen az ideggyógyászati, pszichiátriai gondozással is kapcsolatban van, ugyanazokat a módszereket, teszteket alkalmazzák hazájukban is, amelyekkel itt találkoztak. Minden értékelési részben hangsúlyt kapott az, hogy az intézmények felszereltsége, épületállománya sok kívánnivalót hagy maga után, de ugyanakkor azt is megállapították, hogy egészen modern és bármely országban is elfogadható területei is vannak az idősellátásnak.
2. Azokon a helyeken is, ahol nagyon gyenge épület, és felszereltségű volt a munkaterület, ott is ugyanolyan atmoszférát érzelték, mint a modernül berendezett területeken.
3. A csoport tagjai között többen voltak olyanok, akik Göttingenben az ún. "szomszéd-ellátás" munkaterületén dolgoznak, hasonló az ellátási formájuk a mi nyugdíjas klubjainkhoz, azonban itt az állami szubvenció, míg Németországban a magánkezdeményezés tartja fenn ezeket a klubokat.
4. A különböző intézmények meglátogatását amiatt tartották fontosnak, hogy a különböző képzési rendszerből érkező munkatársak tevékenységét így össze tudták hasonlítani a nyelvi nehézség ellenére. (Juhász Éva nyelvtanár, Dr. Kiss Ilona, Betlehem József egyaránt segítségünkre volt a tolmácsolásban, de

ÖSSZEKÖTŐ

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város polgármestere saját tolmácsát is rendelkezésünkre bocsátotta.)

5. A civil kezdeményezések kisebb arányát észlelték, mint a saját városukban, és többen arra buzdítottak bennünket, hogy a civil kezdeményezésekben lévő társadalmi erőt, ill. lehetőségeket Magyarországon is használjuk ki. Érdekes megjegyzés volt az, hogy míg Magyarországon a közpénzek mozgatják az idősellátást, addig városukban az önkéntes tevékenység, ill. a saját erő ennek a rendszernek a mozgatója.
Felmerült az a kérdés, hogy a társadalom ilyen jellegű anyagi forrása előbb-utóbb kimerül, és akkor társadalmi, egyházi, egyesületi lehetőségeket kell alkalmazni.
6. Hiányolták azt, hogy a házi ápolást végzők megerőltető munkát végeznek, ebből a legnagyobb megerőltetésnek a hosszan megtett gyaloglásokat tekintették, és ez az effektív munkától vette el az időt. Véleményük szerint, ha mindezt gépkocsival látták volna el, akkor többszörösét végezhetnék volna az idősgondozásnak.
7. A szociális ellátásban, ill. az idősgondozásban dolgozók nyíltságát szinte mindegyik delegáció tag kiemelte, és azt, hogy az otthonokban az idős emberek is barátságosan fogadták a német vendégeket. A szociális ellátásban dolgozók és a magyar munkatársak az idősök lakásában a munkát szinte együtt végezték.
8. Göttingenben a házi ápolásban dolgozó munkatárs elmondta, hogy a munka jellege Németországban is ugyanaz, mint nálunk, de lényegesen könnyebben oldják meg ezeket a feladatokat, miután az eszközök rendelkezésükre állnak, a páciensek közötti közlekedés a gépkocsival való utazás miatt sokkal rövidebb, de a munka jellege mindkét helyen teljesen azonos. Érdekes számítást végeztek, hogy míg a magyar módszer szerint összesen 4 idős embert tudtak ellátni egy délelőtt, ugyanezen idő alatt a házi ápolásban dolgozó göttingeni munkatárs 8–10 személy ellátását is el tudja végezni.
9. A Szociális Otthonokkal kapcsolatban elég sok fenntartó véleményt kaptunk, nehezen értették meg a nagy intézetek koncepcióját, ez főleg a pózvai Módszertani Szociális Otthonnál került elő, túlzottan nagy investációnak tekintik az ilyen nagy intézetek fenntartását. Mindez az ellátási módszer az idősök saját otthonában sokkal olcsóbban, és talán humánusabban történhetne.
10. A magyar beutalási rendszert érdekesnek találták, és ez számukra is sok tanulsággal járt. Náluk a várakoztatási rendszer szinte ismeretlen, mert sok vállalkozó, ill. intézmény van, ahol azonnal helyet kaphat az idős ember, vagy azonnal igénybe veheti a szolgáltatást a tevékenységét.
11. A város polgármestere, ill. a Szociális és Egészségügyi Osztály tevékenységét nagyon élénken figyelték, ugyanis nagyon sok tartalék lehetőségét látták a város szociális ellátási rendszerében. A piacgazdaság előrehaladtával a szociális ellátásban is számolni kell azzal, hogy a piac átveszi a hatalmat, de ezen a területen továbbra is a szolidaritás elvének kell megmaradni. A városi, ill. megyei ellátásban többször hangsúlyt kapott, hogy valószínűleg a történelmi múlt miatt a paternalista gondolkodás hatja át még mindig az idősellátást, és az önkéntes szervezetek működése háttérbe szorul. Természetesen az anyagiak különbözősége is determinálhat nagyon sok szervezési feladatot, amit ők természetesen ismernek, hiszen minden egyes alkalommal saját országuk és saját gazdasági viszonyaikra számoltak át mindent.
12. A küldöttség egyik vezetője elmondta, hogy céltudatosan szervezik ezeket a különböző országokban folyó tanulmányokat, hogy megismerjék az adott

ÖSSZEKÖTŐ

országban az idősellátás problémáját, amint mondotta az egyik küldöttségi képviselő, német szemüveggel néztek mindent, de azonnal adaptálták az adott ország viszonyaira.

Tulajdonképpen a szolgáltatások Németországban és Magyarországon egyformák, de az árak és a társadalmi viszonyok miatt nagyon nehéz az összehasonlítás. Mint hiányt említették meg, hogy akár a nyugdíjas klubokban, akár az idősök otthonában nincs konkurencia, csak egyetlen lehetőség között választhat az állampolgár.

13. Az idősellátásban a privatizáció kérdése is felmerült, és a konklúziója a megbeszélésnek az volt, hogy ebben a szektorban klasszikus privatizáció Németországban sem működik, talán a reklámok lebonyolítása mutat a privatizáció, ill. a piacgazdaság irányába. Úgy prognosztizálták, hogy Magyarországon, ahol ennek a szektornak a privatizációja nem történt meg, a lehetőség előttünk áll, hogy a jobbakat válasszuk. Az idősellátásban a privatizáció nem feltétlenül olyan momentum, amit át kell venni. Ezzel szemben a privát idősellátást működtető otthon vezetője (ilyen küldöttségi tag is volt vendégeink között) ellenérvként említette, hogy a privatizáció hamarabb bejuttatja az idős embert a megfelelő helyre, és nem kell addig várakozni, hogy eközben meghal.

A privatizáció kérdésében végül egy köztes megoldást ajánlottak, hangsúlyozva azt, hogy ez soha nem fog úgy működni, mint egy klasszikus iparág privatizációja, és soha nem lehet elsődlegesen profit-orientált az idősök ellátása.

Jellemző volt az, hogy annak ellenére, hogy látszólag egy magyarországi kirándulásnak tűnt a látogatás, ennek ellenére nagyon komoly érdemi munka folyt ezen idő alatt, és az együtt-tartózkodások (étkezés, kirándulás) arra adtak alkalmat, hogy megismerjük a német idősellátási rendszert.

Már ezen az értékelésen is szóba került, hogy 2000. október 19–21. között Hannoverben hét ország idősellátását áttekintő szimpozionra kerül sor, ahol a magyarországi tapasztalatok összefoglalása is szerepelni fog, rajtunk kívül a poszt-szocialista országok közül Csehország ilyen jellegű bemutatkozása történik meg.

(A hannoveri konferencia azóta megtörtént, és "Megöregedni Európában" címen rövid beszámolót készítettünk erről is az Összekötő IX/3. számában.)

Dr. Mészáros Lajos
emeritus főiskolai tanár
főigazgatói szaktanácsadó

Idősellátás 2001.

XII. Nemzetközi Kongresszus és Vásár az Idősellátásról
Nürnberg

Az idősellátás témakörében Németországban Nürnbergben, illetve Hannoverben felváltva minden évben nemzetközi konferencia kerül megszervezésre, ahol az idősellátás egy-egy problémáját tárgyalja meg a kongresszus, és általában ezekhez a kongresszusokhoz kapcsolódnak azok a vásárok (kiállítások), amelyek az idősellátást szolgálják.

Az angol, holland, finn, német és magyar előadói csoport a nürnbergi Messzezentrumban

A 2001. évben az idősellátás oktatása és az idősellátás minőségbiztosítása volt a kongresszus két fő témája.

Korábbi kapcsolataink alapján az Élet- és Munka Göttingeni Társaság meghívására vettünk részt ezen a kongresszuson és vásáron (Mészáros Lajos és Juhász Éva). Felkérésünk arra szült, hogy az idősellátásban Magyarországon meglévő minőségbiztosításról adjunk áttekintést. Ebben az áttekintő blokkban a holland, a finn, a magyar és az angol idősellátás témakörét hasonlítottuk össze. A minőségbiztosítás törvényes hátterét, annak az Európai Unióhoz tartozó országokban eddig történt megvalósítását, és egy EU tagjelölt ország pillanatnyi helyzetét volt lehetőségünk összevetni.

Magyarországon a minőségbiztosítás terén – a közös minisztériumi múlt alapján – elsődleges az egészségügynek a dominanciája, hiszen míg hazánkban 27 egészségügyi intézmény (kórház, laboratórium) rendelkezik minőségügyi tanúsítással, addig az idősök ellátásával foglalkozó intézmények közül egy auditált (Csongrád), és két intézmény (zalaegerszegi városi és megyei intézmény) készül az auditálásra. A beszámolóinkban mindazokat a problémákat felvetettük, amelyek szükségszerűen a mi környezetünkben is kikényszerítik a minőségbiztosítást az idősellátásban. Akár Zala megye, akár Zalaegerszeg lakosságát tekintjük, így mindkét területen 20%-ot jelentősen meghaladó a 60 éven felüliek aránya, jelentős ebben a csoportban a nők túlsúlya. A zalaegerszegi városi idősellátásban arra vonatkozóan is történtek felmérések, hogy milyen piaci viszonyokkal kell feltétlenül számolni (milyen az idős emberek lakáshelyzete, potenciális fizetőképessége, pillanatnyi szellemi állapota), ami egyidejűleg az idősellátás minőségbiztosítási felkészülését is indokolja.

A Zalaegerszegeen dolgozó két idősellátási intézmény más-más szerzői indíttatás alapján indította a minőségbiztosítási ügyet, de lényegében mindegyik ugyanazt a végeredményt, a jelentős idősellátási többletet célozza.

ÖSSZEKÖTŐ

A konferenciával egyidejűleg a gerontopszichiátria, a meghalás emberi méltóságban történő feltételének biztosítása, az emberi méltósághoz való jogi szempontok különböző szemináriumokban kerültek tárgyalásra.

Meglepő volt számunkra több dolog:

- Bár XII. kongresszus és vásár volt a jelenlegi nürnbergi esemény, mégis megdöbbentő volt az, hogy több mint ezer kiállító mutatta be azokat az eszközöket és anyagokat, amelyek az idősellátás során elengedhetetlenek. Csak példaként kell megemlíteni, hogy az inkontinens személyek ellátására szolgáló eszközöket legalább 30–40 cég mutatta be, és mindegyik biztosította az egyénre szabott lehetőséget.
- Meglepő volt számunkra, hogy rehabilitációs kongresszusokhoz mérhetően nagyon sok eszközt mutattak be, amelyek az idős sérült emberek végleges vagy átmeneti rehabilitációjára szolgálnak. Természetesen a velünk együtt vásárt megszemlélő angol és holland kollégák is kinyilvánították, hogy ilyen gazdag választékot saját országuk sem tud felmutatni, tehát a magyar viszonyok kiállításra való rávetítése sem okozott bennünk szégyenkezést.
- Meglepő volt az is, hogy milyen tömeges volt a fiatalok érdeklődése a különböző szemináriumok, workshop-ok és kiállítás iránt, az egyik nap legalább 10 valószínűleg középiskolás nagy csoport látogatóval találkoztunk. Tehát nemcsak a közvetlen érintett szakembereket, hanem az ifjúságot, a lakosságot is nagyon komolyan érdekelte ez a téma. További bizonyíték ezen állításra, hogy a nagyon magas belépti díjak ellenére is szinte minden előadási, szemináriumi teremben teltházzal működött a kongresszus.

A magyar előadás első pillanatai

Az Élet- és Munka Göttingeni Egyesületen túlmenően a Vincent Verlag közvetlen vendégei voltunk, akik az eljutás feltételeit és az ottani kedvező körülményeket is biztosították számunkra.

A szakmai kapcsolatok továbbépítésének konkretizálásra is sor került, miután ebben az évben lehetőséget kapunk arra, hogy Zalaegerszeg városából 19 tagú idősüggyel foglalkozó delegáció utazhat a göttingeni partnereink segítségével a meghívó városba, és ott lehetőségünk lesz részletesen a németországi

idősellátást tanulmányozni.

Német partnereink őszinte kapcsolatteremtő készségét bizonyítja az a tény is, hogy a zala megyei Idősellátási Intézmény részére egy egész kamionnyi ápolási eszköz van összegyűjtve, sajnos jelenleg a szállítást az állategészségügyi problémák miatt el kellett halasztani, de ez az adomány jelenlegi ismereteink szerint növelni fogja az idősellátás intézmény komfortját. Köszönetünket fejezzük ki a Kar vezetése felé, hogy felkészülési munkánkat jelentősen támogatta.

Dr. Mészáros Lajos
emeritus főiskolai tanár
főigazgatói szaktanácsadó.

Beszámoló

az International Society of Physical and Rehabilitation Medicine (ISPRM) I. világtkongresszusáról

2001. július 7–13 között Amszterdamban rendezték meg az International Society of Physical and Rehabilitation Medicine (ISPRM) I. Világtkongresszusát, melyet az elmúlt 50 évben 21 világtkongresszus előzött meg az IRMA (International Rehabilitation Medicine Association) és az IFPRM (International Federation of Physical Medicine and Rehabilitation) szervezésében. A Kongresszus színhelyét az Amszterdam külvárosában található RAI Nemzetközi Kiállítási és Kongresszusi Központ szolgált, ahol 73 ország képviseltette magát. 37 témában lehetett előadással jelentkezni, az előadáskivonatokat leadási határideje 2001. január 15. volt. Magam az "Investigation of Cardiopulmonary Exercise Capacity in the Early Rehabilitation Period Following CABG" című poszterrel jelentkeztem, melyet bemutatásra elfogadtak.

Július 8-án továbbképzésekkel kezdődött a tudományos program (mozgáselemzés, funkcionális kapacitás vizsgálata, a chronicus fájdalom kezelése, diagnosztika az orvosi rehabilitációban...), melyekre külön lehetett bejelentkezni, kurzusonként 75 Euroért. Még aznap este került sor a Kongresszus ünnepélyes megnyitására és a nyitófogadásra, melyen számos neves személy köszöntötte a Kongresszus résztvevőit: a kongresszus elnöke, a tudományos bizottság elnöke valamint a holland Egészségügyi–Népjóléti–és Sportminiszter.

Ezután 5 napon át zajlottak az előadások az alábbi témákban:

- Amputáltak rehabilitációja
- Stroke-betegek rehabilitációja
- Terhelési tolerancia
- Alvási apnoe
- Diagnosztika és felmérés az orvosi rehabilitációban
- Elektrodiagnosztika
- Neurofiziológiai vizsgálatok
- Gerincvelő sérültek rehabilitációja
- Ortopédiai, traumatológiai rehabilitáció ...

A prezentációk nagy száma miatt a poszttereket minden szerző egy kongresszusi napon függeszthette ki, a megvitatáshoz háromszor 30 perc állt rendelkezésünkre. Saját témámhoz számos prezentáció kapcsolódott, lehetőségem nyílt a szerzőkkel való személyes eszmecsere, kapcsolatfelvételre is. Előadásom e témakörön belül – részben a bemutatott betegcsoportok miatt, részben az alkalmazott fizioterápiás módszer miatt – egyedülálló volt, s elsősorban az olasz és osztrák kollégák érdeklődését keltette fel. Számomra érdekesek voltak az alábbi előadások is:

- Impact of Cardiac Rehabilitation on Post Coronary Artery Bypass Patients with Low Functional Capacity upon Entry
- Rehabilitation of the Patients after Aorto-coronary Bypass Surgery
- Six Minutes Walking Test in Early Post-surgical Cardiac Rehabilitation

A személyes beszélgetéseket követően remélhetjük, hogy elsősorban az előbb említett országokkal szorosabbra fűzhető majd a munkatársi kapcsolat, mind az oktatók, mind a hallgatók számára lehetővé válik majd tanulmányutakon való kölcsönös részvétel.

A kongresszus tudományos programján túl lehetőség nyílt az utrechti, az amszterdami, valamint a rotterdami Rehabilitációs Centrumok megtekintésére. Én az amszterdami Centrumot választottam.

ÖSSZEKÖTŐ

A kicsiny Hollandiában 125 kórház és 23 rehabilitációs központ felelős a betegellátásért. Az amszterdami központban (RCA) – ahogy azt az igazgató bemutatásában hallhattuk – 400 szakember 11 team-ben végzi a gondozó- és rehabilitációs tevékenységet. A team-ben orvosok, fizioterapeuták, nővérek, foglalkozási terapeuták, logopédusok és pszichológusok dolgoznak, elsősorban mozgásszervi és neurológiai, kisebb részben pedig kardiovaszkuláris betegeket látnak el. A fekvőbetegeket 4, az ambulánsokat pedig 26 hétig kezelik. Előadás után körbejártuk az intézetet, betekínthettünk a jól felszerelt kórtermekbe, kezelőhelyiségekbe, tornatermekbe. E kirándulás is segített abban, hogy felmérjük a magyarországi, ill. a holland egészségügyi rendszer között meglévő különbséget.

Mind a tudományos programok, mind az intézetbemutatók magas szakmai színvonalat képviseltek, hangsúlyozták a rehabilitáció központi szerepét a korszerű betegellátásban, melynek elsődleges célja a betegek életminőségének mielőbbi javítása, helyreállítása.

Ezúton is köszönöm a Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Zalaegerszegi Képzési Központjának támogatását, mely a kongresszuson való részvételemet lehetővé tette.

Fekete Enikő
főiskolai tanársegéd
Zalaegerszegi Képzési Központ
igazgatóhelyettes

Látogatás viszonzása a göttingeni idősgondozási szolgálatoknál

(Hogyan láttuk a Német Szövetségi Köztársaság
alsószászországi idősellátási rendszerét)

2001. augusztus 18–25. között nyílt alkalom arra, hogy a német "Munka és Élet" Társaság meghívására – a Bosch-ösztöndíj támogatása mellett – 16 fős magyarországi, elsősorban zalaegerszegi nyugdíjas szakértők és a témában dolgozók megtekinthessék a göttingeni idősellátási formákat.

A mi egy hetes látogatásunk viszonzása volt annak a tanulmányútnak, amit ugyanezen társaság szakértői 2000. augusztusában Zalaegerszegen tettek. Ennek költségeit természetesen ugyanazon alapítvány és a látogatók maguk fedezték.

A közép-európai országok közül a csehek és Magyarország bizonyult partnernek ebben az idősgondozási projektben.

Az idősgondozás témakörében ez a göttingeni szervezet együttműködik a finn, dán, angol és holland partnerszervezetekkel, akikkel a többszöri találkozás és együttes konferencial szereplés miatt (2000. október Hannover, 2001. március Nürnberg) már szinte munkakapcsolatban vagyunk és ugyanúgy, mint a másik közép-európai partner is (Csehország).

A 2000-ben Zalaegerszegen meglátogató munkacsapat jól ismeri a magyarországi, közelebről zalaegerszegi tevékenységet az idősgondozás témájában, hiszen a város szociális és egészségügyi képviselői, a városban működő idősellátó intézményekben és szolgálatok mindegyikében látogatást tettek annak idején. A látogatás tapasztalatairól az "Összekötő" című kari periodikánkban cikket közöltünk.

A magyarországi idősgondozás rendszerét, annak minőségbiztosítási kezdeményeit egy folyóiratban, az "Altenpflege"-ben cikk formájában foglaltuk össze, illetve az előzőekben említett két előadással is tudunk betekintést adni.

ÖSSZEKÖTŐ

A magyarországi viszonyok kölcsönös ismerete után lehetőségünk volt egy teljesen más filozófiára felépített idős gondozást tanulmányozni. A más filozófiát nem a jellegzetes mai elegáns szófordulat miatt használtam, hanem amit ott gondolkodásban, az idősök ellátásának módszerében tapasztaltunk, a ténylegesen "más filozófia".

Tudni kell azt, hogy Németországban a társadalmi jóléti gondoskodás a civil kezdeményekre alapozott ön-és társsegítés sok évtizedes múltra tekint vissza. A jóléti gondoskodás több, mint hetven éve társadalmi követelmény és készítés (ezt egy rövid időre megakasztotta a nemzeti szocializmus, de ennek bukása után újra felépült ez a társadalmi mozgalom). Ennek a speciális caritasnak nincs elsődleges egyházi töltete, csak érintőlegesen találkozik az egyházak tevékenységével, nem vezető erő, nem privilegizált.

Az idősellátás problémájában a cél, az irány csaknem azonos a magyarországi rendszerrel, megoldásaiban az anyagiakon túl is vannak különbségek.

Mindkét területen feszítő gond az idős emberek arányának állandó növekedése. Az idősök aránya közel azonos mindkét országban (a 60 éven felüliek aránya mindkét területen meghaladja a 20%-ot). A tendencia is azonos, növekszik a lakosságon belül ezen korcsoport aránya.

A 20%-nyi időskorú lakosság egész Alsószászországban csaknem egyenletesen helyezkedik el, nem különbözik a városok és falvak lakosságának összetétele. (Magyarországon a falvakban magasabb az idős lakosság aránya.)

A legnagyobb különbséget az ápolásbiztosítás jelenlétében láttuk a hazai viszonyainkkal összevetve. Ezt a törvényt 6 évvel ezelőtt vezették be és minden rászoruló különböző nagyságrendű, de a szükséglettel arányos "ápolási támogatást" kap.

Az ápolási igényt (I–II–III. kategória) szakértői vélemény után, privát ápolási szolgálatok ambulánsan, állami–városi intézmények bentlakásos, vagy speciálisan erre a célja kialakított "nyugdíjas apartmanok"-ban, vagy privát kórházi jellegű átmeneti, vagy tartós jellegű ellátó helyeken veszik igénybe.

Ezen ellátó rendszeren túlmenően több ápolási–idősellátási formát is tanulmányozhattunk. Voltunk olyan idősellátó "szövetkezetben", ahol 11 asszony alkotott egy közösséget, maguk látták el önmagukat, mindenki egy saját használatú lakrészrel rendelkezett (2–3 kis szoba, fordó, kis főzőegység, saját berendezéssel), de a közös munkához közös helyiségek is voltak. Ápolót, orvost legfeljebb konziliumba vettek igénybe, mert a közöttük levő ápolónő – szintén tagja a közösségnek – vállalta a kisebb ápolási feladatokat.

Úgy az állami, mint a magán ápolási otthonok felszereltsége számunkra "álomszerű" volt. Szervezeti formákat tekintve járási kórház ápolási osztályaként, önálló csak idősökkel foglalkozó otthonként, teljesen privatizált súlyos ápolási esetekre specializálódott intézetként szinte csak közösségi feladatokat is ellátó garzonlakások rendszereként működő egységeket látogattunk.

Úgy tűnik, hogy jelentős verseny van az idősellátás "piacán", ahol a nagy állami–városi intézetek sorra szűnnek meg és kisebb egységek alakulnak ki. Göttingen városban az elmúlt években 4 ilyen nagyobb intézetet zártak be. A családok, a családias kisebb ellátó egységek dominanciáját láttuk. Minden idős ember addig marad otthonában, vagy családi környezetben, ameddig csak lehet, és csak a betegség súlyosbodása esetén vagy ön, vagy segítséggel való ellátási képtelenség esetén veszi igénybe az ellátó intézeteket.

Az ápolásbiztosítást több biztosító intézet is végzi, de Göttingenben az AOK a legnagyobb biztosító pénztár, amelynek munkájába is betekinthtünk.

Úgy Göttingenben, mint annak egyik elővárosában Bovendenben az önkéntes segítő szolgálat jellegzetes német modelljét tanulmányozhattuk. Ennek lényege az, hogy 1–2 főfoglalkozású személy és néhány nyugdíjas igen nagy aktivitással szervezi az idős emberek programjait: beszélgető körök, tornakörök, zenekar, túrázó csoportok szervezése folyik itt.

Az önkéntesség ösztönzésére úgynevezett "pontoszerző" akció működik, ami azt jelenti, hogy ha valaki sok segítő munkát végez, pontokat kap, amit szükség szerint visszakap hasonló szükségben másoktól.

Gyakorlatilag városunkban működő "klub mozgalom" egy fejlettebb formája ez, azonos céllal, azonos működtetési elvekkel. Minden ilyen "klub" természetesen rendelkezik

ÖSSZEKÖTŐ

konyhával, néhány nyilvános étteremként-kávézóként is működik. Nincs főfoglalkoztatott munkaerő gondjuk, mert a városi munkaügyi hivatal ide küldi a "munkanélkülieket", és itt azok munkáért tisztességes fizetést is kapnak.

Érdekes, új filozófiai megközelítés, hogy nem akarnak feltétlenül "programokat diktálni" ezekben az egyesületekben. Mindenki azt teszi, amihez kedve van. Az adminisztráció, ezen belül az utazás szervezése a klub főfoglalkozású alkalmazottainak feladata.

Ezen idősgondozási intézmények munkájának összehangolása Göttingen város Szociális Osztálya mellett működő "tanácsadó testület", az Idősügyi Tanács feladata, amely segíti társadalmi munkában a szervezést.

Az idősgondozás egyik szakmai központja a "Munka és Élet" Társaság, amely oktatást, (felnőtt) átképzést, szakmai projektek kidolgozását és a nemzetközi kapcsolatokat ápol. A képzésen túlmenően a továbbképzés is az intézmény feladata.

Számunkra – ahol az egész országban az egységes rendszereket szoktuk meg – úgy az oktatás, mint más vonatkozásban – érdekes volt az, hogy az iskolarendszer a képzés tartományonként különböző. Az oktatásba való be- és kilépés módjai, időpontjai teljesen eltérőek. A középiskolai oktatás, a felsőfokú oktatás, az egyetemi oktatás más léptékben él, sokkal inkább gyakorlati jellegű. Számunkra szokatlan volt, hogy az érettségi, mint egy fiatal életének határköve, kiinduló, vagy továbblépési pontja alárendeltebb szerepet játszik, mint a mi képzési rendszerünkben. Mindezek miatt szinte alig lehet a mi "szakiskolái", "felsőfokú akkreditált képzésünket", "főiskolai képzésünket" összehasonlítani.

Mindezek alapján felmerült, hogy az országunkban sokszor hangoztatott "EU kompatibilitást" a mi javunkra célszerű lenne revideálni.

A tanulmányútra való meghívás az elmúlt évi zalaegerszegi látogatás, a "magyar rendszer" tanulmányozása alapján a német fél részéről történt. Az összetétel is ennek megfelelően nem a magyar küldöttségek szokványos összetételét tükrözte. Zalaegerszeg város Népjelölti Osztályát két személy képviselte (Zimborás Béla osztályvezető helyettes és Németh Gyuláné szociálpolitikai csoportvezető), Zalaegerszeg Város Időskorúak Gondozási Központját 7 személy képviselte (Magyar Gyuláné igazgató, Dr. Halász Erzsébet gondozóház vezető orvos, Devecser B. mentálhigiénés, Radics A. és Horváth Lászlóné szociális szervezők-gondozók, Vajda K. és Takács M. klubvezetők). Képviselve volt a csoportban Zala Megye Szociális és Egészségügyi Osztálya (vezetője Dr. Kovács Edit), a hévízi Szent András Állami Reumatológiai és Rehabilitációs Kórház ápolási igazgatója (Csörnyei Mária). A PTE Egészségügyi Főiskolai Karát öten képviseltük (talán ebben a számban az is szerepelt, hogy az elmúlt évi rendezvényt a Zalaegerszegi Képzési Központ szervezte), név szerint: Dr. Peterka Gabriella igazgató, főiskolai docens, Dr. Kiss Ilona főiskolai docens, Dr. Mészáros Lajos szervező (egyben, mint nyugdíjasok, azokat képviseltük), Betlehem József tanulmányi osztályvezető, Juhász Éva szakértő, tolmács és összekötő.

A látogatás programja igen zsúfolt volt, hiszen minden jelentős intézményt meg kívántak mutatni, naponta órára-perce beosztott "munkaidőnk" volt. 1,100 km buszutazás után (15 óra) kellemes vacsorával vártak bennünket, az intézmények vezetői szintén jelen voltak a rendezvényen. A "Munka és Élet" kollégiumában szállásoltak el, ahol minden delegációtag egyágyas vizesblokkos kis lakrészt (kollégiumi szobát) kapott. Ebben a kollégiumban (Werner-Schule) helyezik el a képzések, továbbképzések résztvevőit is a tanév alatt.

A vacsora munkával is telt, mert a heti program megbeszélése volt az egyik téma, és átnéztük a német precizitás írásbeli formáit is (továbbképzésben való részvétel igazolása...stb.). Vasárnap délelőtt Göttingen városban városnézés (idegenvezetéssel) volt a programunk, ahol a régi Hanza város fő nevezetességeit tekintettük meg, Göttingen egyetemi város, a lakosság ötöde valamilyen kapcsolatban van az ottani 5 fakultásos, német viszonylatban is nagy egyetemmel. Vasárnap délután a Bovendeni szomszédsegítő szolgálatot tanulmányoztuk, sok-sok kérdéssel ostromolva a vendéglátókat. Itt a kialakítás alatt lévő direkt időkész részére készülő lakónegyed "speciálisan" idősöknek berendezett garzonlakásait tekintettük meg (2-3 kis szoba, konyha, különleges vizesblokk, stb.). Látogatást tehetünk a környék egyetlen várában, "Pless várában", ahol igazi szakszerű archeológiai és történelmi vezetés mellett tekintettük meg a műemléket. Meglepő volt, hogy

ÖSSZEKÖTŐ

az idős, botal járó "szomszédsegítők" is velünk együtt kapaszkodtak fel a vár meredek romjaira, a tiszteletdíjas polgármesterasszonnyal együtt.

Hétfőn Göttingen város főpolgármester asszonya köszöntötte a küldöttséget a csodálatos, régi várasházán. Zalaegerszeg nevét nem tudta kimondani, de az elmúlt évi látogatás alapján ismerősként üdvözölt bennünket.

Délutáni időben a városi kezelésben megmaradt egyetlen, de méreteiben, felszereltségében kiemelkedő ápolási otthonot tekintettük meg. A súlyos betegek ápolásához szükséges összes kellék megtalálható volt, az enyhébb esetek inkább közösségi felügyeletben és természetesen étkezésben is részesülnek. Itt működött a "nappali ápolási szolgálat". Ehhez az intézményhez tartozott 50 nyugdíjas lakrész, önálló szobák, mellékhelyiségek, de az idős ember itt teljesen saját életét élte, és csak azt a szolgáltatást vette igénybe (étkezés, mosatás, takarítás, esetleg segítség), amire szüksége volt. Jelzőrendszer kapcsolta össze ezeket a kertés-parkos részben levő lakástömböket a központi házban lévő ápolói szolgálattal. Szükség szerint azonnali ellátást (ápolási) vehetett igénybe.

Érdekes volt azt a tényt konstatálni, hogy a magyarországi viszonyokkal ellentétesen a házi orvos vagy kezelő orvos, szakorvos szerepe az ápolásbiztosítási rendszerben másodlagos, és majdnem független a rendszertől.

Einbeck város "Sertürmer" városi kórházán belüli létesített "ápolási osztályt" tekintettük meg, aminek kvalifikált ápoló vezetett nappali (rövid ápolási idejű) és fekvő részlege egyaránt volt. Felszereltségében a családi otthon légkörét kívánták megvalósítani. Itt sem dolgozott rendszeresen orvos, csak konzultánsként vették igénybe az orvosi szolgálatot. Itt kaptunk áttekintést az ottani ápolói keresetekről is, ami nominálisan összehasonlíthatatlan a mi viszonyunkkal, az ápolónő megmaradó (lakás, koszt, közművek...stb.) tényleges nettó keresete hozzávetőleg 100,000.- forintot meghaladó.

Einbeck városka főtere középkori hangulatot idézett fagerendás házaival, ugyanakkor a legmodernebb belsővel. Sajnos rövid időnk volt itt, és a Németország-szerte leghíresebb "Einbecki sör" kóstolására sem volt lehetőségünk.

Egy napot kaptunk vendéglátóinktól a pihenésre. Hannovers Münden, a három folyó torkolatánál fekvő kiránduló városka, itt volt lehetőségünk a Weser folyón való hajóutazásra is. A szép idő pihentető volt, és betekinthettünk a folyó melletti települések építészeti remekeibe is.

Egy munkanapon volt lehetősége az idősápolásban dolgozó kollégáknak, hogy a házi ápolási szolgálatban tevékenykedőkkel együtt a betegek otthonában tekinthették meg az ápolás milyenségét. Ennek szervezett formája, gazdag eszközellátottsága imponáló volt.

A látogatás utolsó napja a "Munka és Élet" képzési központ iskolájának látogatásával telt, és lehetőség volt a sokszínű képzés egy típusát meglátogatni. Miután ösztöndíj jellegű volt a csoport támogatása, itt személy szerint beszámoló és impresszió azonosulás volt, amikor a jó és kevésbé tetsző módszerekkel egyaránt szembesíthettük magunkat és vendéglátóinkat.

ÖSSZEKÖTŐ

Összegzésként megállapítottuk, hogy

1. A német és magyar ápoló képzési szisztéma jelentősen különbözik egymástól: míg vendégeinknél az aktuális célszerűség volt tettenérhető, addig a magyar rendszer nehézkes, többször változtatott és nagyon merev jellegűnek tűnt.
2. Míg Magyarországon Záhonytól Szentgotthárdig azonos a képzés és ápolás rendszere, addig ott a régiók teljesen eltérően is szabályozhatják az ellátást és képzést.
3. Németországban igen nagy a tradicionális civil kezdeményezés szerepe, ez alig csírázik Magyarországon. Ezt a készséget kellene leggyorsabban átvenni.
4. A patriarchális államgondoskodás helyébe az önálló tevékenység kell, hogy lépjen Magyarországon is, esetleg az ápolásbiztosítás bevezetésével együtt.
5. Bár a privát kórházakra, ápolási otthonokra is láttunk igen kiemelkedő mintákat, nem biztos, hogy Magyarországon ezt az utat kell járni. Ezt a mi töketartalékaink nem engedik meg.
6. A szabad választás lehetősége a sok ellátó módozat között imponálóan az emberi szabadságjogok igen magas voltát jelzi. Anyagi lehetőségei szerint mindenki más-más szintű ellátást választhat, de az állam természetesen általános jellegűt finanszíroz.
7. Nagyon megható és hazai viszonylatban hiányérzetet kelt az önkéntes segítő szolgálatok működése. Ez programot jelent a nyugdíjasoknak, és a társadalmi segítség erkölcsi elégtételt is szolgáltat.
8. Teljesen szokatlan volt a "harmadik életkor akadémiaja" elnevezésű mozgalom, amit egy nyugdíjas egyetemi tanár mutatott be számunkra, és a hasznos időtöltés, hobbi és önképzés, önmegvalósítás egy országunkban szokatlan formáját láttuk.
9. Az oktatás szempontjából is hasznos volt a találkozás, mert a göttingeni "Munka és Élet" iskola és Karunk között a különböző nemzetközi programok keretében (Leonardo, Socrates) oktató-, illetve hallgatócserére is van lehetőség. Ezt megkönnyíti az a tény, hogy a Hellbad-Heiligenstadt-i intézet (ahol gyógytornászaink már vendéghallgatóként dolgoztak) is azonos vezetésű intézet része (Herr Schultze igazgató).

Köszönet illeti vendéglátóinkat. Külön ki kell emelni Frau Petra Nölle vezető asszony segítségét, aki – mint régi ismerősünk, a korábbi zalaegerszegi küldöttség tagja – folyamatosan segítette azt, hogy hasznos kellemes és kényelmes legyen a továbbképzésünk.

Ugyancsak köszönettel kell említenünk Andreas Bartels igazgatót is, aki a látogatás szellemi vezetője és a képzés tudományos motivátora volt.

Ahol megjelentünk, ott mindenütt szinte megkülönböztetett barátság és vendégszeretet fogadott. Ez érvényes a meglátogatott intézményekre, hivatalok vezetőire és az intézmények, szolgálatok vezetőire egyaránt.

A gyakorló szakemberek és az igazgatásban dolgozók valószínűleg új szemléletet hoztak magukkal gyakorlati munkájukban valószínűleg ez megjelenik.

Az oktatásban vagy annak szervezésében dolgozók (főiskolai karhoz tartozók) oktatási munkájukban hasznosítják az ott látottakat, hallottakat, a lehetséges kapcsolatok kiépíthetőségén túl kötelezettek kell, hogy legyenek egy hasonló modell civil kezdeményezés szervezésében. (A PTE Egészségügyi Főiskolai Kar Tudományos és Fejlesztési Bizottsága hozzájárult egy idősgondozási dokumentációs centrum létrehozásához, amit e tanulmányút után nem odázhattunk el.)

A megvalósítás módszereit illetően valamennyi résztvevő ötleteit figyelembe szeretnénk venni, és így alakítjuk ki a további módszereket.

Köszönet illeti Juhász Éva főiskolai nyelvtanár állandó nyelvi és szervező segítségét, hiszen mind az előkészítésben, mind a kinti nyelvi eligazodásban – személyes jó kapcsolatait is használva – értékes és nélkülözhetetlen segítség volt. Külön köszönjük Juhász Éva azon gyors reagálását, hogy a göttingeni rádió műsorához a látogatás után néhány nappal már tudósítást juttatott el.

Dr. Mészáros Lajos
emeritus főiskolai tanár
főigazgatói szaktanácsadó

Aktuális információk külső kapcsolataink alakulásáról

PÉCSI KÉPZÉSI KÖZPONT

2001. augusztus 28–31-ig a Pécsi és a Szombathelyi Képzési Központba látogatott *Dr. David Skidmore*, a Manchester Metropolitan University Egészségügyi Főiskolai Kar vezetője. Látogatásának célja az Egészségügyi Főiskolai Kar és elsősorban az Ápolástudományi Intézet oktatási struktúrájának megismerése volt, hogy ezzel későbbi oktatói és hallgatói cserekapcsolatokat tegyen a két intézet lehetővé. A négy nap alatt megbeszéléseket folytatott *Dr. Illei György professzorral*, az Ápolástudományi Intézet igazgatójával, tudományos és fejlesztési főigazgatóhelyetttel; *Dr. Schmelczér Matild főiskolai docenssel*, az Ápolástudományi Intézet Pécsi Ápolástani Tanszéki csoport vezetőjével; *Betlehem József főiskolai adjunktussal*, a Tanulmányi osztály vezetőjével, *Dr. Csere Tibor főiskolai tanárral*, a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet Egészségbiztosítási és Egészségpolitikai Tanszék vezetőjével, a Pécsi Képzési Központ igazgatójával, *Dr. Nagy Júlia egyetemi adjunktussal*, oktatási főigazgatóhelyetttel, *Sasváriné Bojtor Anna főiskolai adjunktussal*, illetve *Lampekinga Kinga egyetemi adjunktussal*, a Mentálhigiénés Képzés vezetőjével. Szombathelyen *Lantos Zsuzsanna főiskolai tanársegéd*, *Dr. Molnár László adjunktus*; az Ápolástudományi Intézet Szombathelyi Ápolástani Tanszéki csoportvezetője, *Dr. Giczey Sarolta főiskolai docens*, *Somogyi Józsefné*, a Vas megyei Markusovszky Kórház ápolási igazgatója, *Dr. Baráthné Kerekes Ágnes* oktatási menedzser, *Dr. Horváth Boldizsár főorvos*, tanszékvezető főiskolai tanár, tudományos főigazgatóhelyettes fogadta vendégünket. Látogatását kölcsönösen sikeresnek vélte mind a manchesteri, mind a pécsi intézet, így ősszel aláírásra kerül az a bilaterális megállapodás, melynek keretében a jövőben oktatói és hallgatói cserékre kerül sor.

Az Erasmus program keretében 2001. szeptember 3. és október 5. között 5 hetes cseregyakorlaton vesz részt a Pécsi, illetve a Szombathelyi Képzési Központban *Dorothea Burányi*, aki a svédországi lundi egyetem diplomás ápoló szakos hallgatója. Karunkról *Simon Éva* IV. éves pécsi, illetve *Szabó Ágnes* III. éves zalaegerszegi diplomás ápoló hallgatók fogják a második félévben szakmai gyakorlatukat a lundi egyetemen tölteni.

KAPOSVÁRI KÉPZÉSI KÖZPONT

Dr. Gyódi Gyula főiskolai tanár 2001. április 22–29. között a finnországi Raumban a Satakunta Polytechniken 10 előadást tartott az Erasmus program keretében.

Ulla Koskinen, a fenti intézmény tanára 2001. április 29-től május 4-ig Kaposváron volt és 10 előadást tartott a hallgatóknak.

Horváth Ágnes és *Kovács Rita* IV. éves diplomás ápoló hallgatók 2001. szeptember 16-án utaztak Raumba 3 hónapos tanulmányútra. 2001. szeptember 10-től 3 finn hallgató 5 hetes kórházi gyakorlaton vesz részt Kaposváron.

ÖSSZEKÖTŐ

Ulla Koskinen és Pirkko Kujala tanárok szeptember 10–16. között Kaposváron szakmai látogatáson vesznek részt, melynek során a Zalaegerszegi és a Szombathelyi Képzési Központokat is meglátogatják.

ZALAEGERSZEGI KÉPZÉSI KÖZPONT

2001. július 7–13. között Amszterdamban rendezték meg az *International Society of Physical and Rehabilitation Medicine (ISPRM) I. Világkongresszusát*, melyet az elmúlt 50 évben 21 világkongresszus előzött meg az IRMA (International Rehabilitation Medicine Association) és az IFPRM (International Federation of Physical Medicine and Rehabilitation) szervezésében. A Kongresszus színhelyéül az Amszterdam külvárosában található RAI Nemzetközi Kiállítási és Kongresszusi Központ szolgált, ahol 73 ország képviseltette magát. 37 témában lehetett előadással jelentkezni. *Fekete Enikő* főiskolai tanársegéd, igazgatóhelyettes az "Investigation of Cardiopulmonary Exercise Capacity in the Early Rehabilitation Period Following CABG" című poszterrel mutatkozott be.

2001. augusztus 18–25. között nyílt alkalom arra, hogy a német "Munka és Élet" Társaság meghívására – a Bosch ösztöndíj támogatása mellett – 16 fős magyarországi, elsősorban zalaegerszegi nyugdíjas szakértők és a témában dolgozó szakemberek megtekinthessék a göttingeni idősellátási formákat. A Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Karát öten képviselték Göttingenben: *Dr. Peterka Gabriella* igazgató, főiskolai docens, *Dr. Kiss Ilona* főiskolai docens, *Dr. Mészáros Lajos* emeritus főiskolai tanár, egyben a program szervezője, *Betlehem József* főiskolai adjunktus és *Juhász Éva* szakértő, tolmács és összekötő.

SZOMBATHELYI KÉPZÉSI KÖZPONT

2001. május 12–18. között a tanszék két oktatója, *Élías Zsuzsanna* főiskolai docens és *Horváth Izidorné* főiskolai adjunktus az Erasmus program keretében Helsinkiben, a Helsinki Polytechnic képzésében vendégtanárként előadásokat tartott a szociális munka elmélete és gyakorlata tárgykörében, valamint ismerkedett a finn szociális ellátó rendszerrel.

2001. július elején ért véget az a 6 hónapos dániai képzés, melyen a szociális munkás szak két hallgatója, *Perneczki Tünde* és *Tancsics Ildikó* a Y's Men International és a dán Y's Men klubok anyagi támogatásával vehetett részt.

Barna Dóra és *Varga Zoltán* IV. évfolyamos Általános Szociális Munkás szakos hallgatók az Erasmus program keretében szeptember 3-án megkezdtek 3 hónapos gyakorlatukat Madridban, az Universidad Complutense de Madrid szociális munkás képzésében.

Szeptember 10-én *Tancsics Ildikó*, IV. évfolyamos Általános Szociális Munkás szakos hallgató 4 hónapos gyakorlatát kezdte meg Belgiumban a genti Sociale Hogeschool képzésében az Erasmus program keretében.

Németh Tímea
kari külügyi koordinátor

ÖSSZEKÖTŐ

PTE EFK HÖK GÓLYATÁBOR – 2001.

A Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Hallgatói Önkormányzatának (HÖK), valamint Szolgáltató és Tanácsadó Központjának (SZTK) szervezésében 2001. augusztus 21–26. között megrendezésre került hagyományos gólyatáborunk. A tábort évről-évre a P(O)TE üdülőben szervezzük meg, ahol faházak és sátras elhelyezésekkel van lehetőségünk a gólyák (majdnem) optimális feltételek közötti elhelyezésére.

Hallgatói Önkormányzatunk egy, a keddi megérkezéstől a vasárnapi hazautazásig tartó Balaton parti, számos sztárvendég fellépésével, változatos programmal és vetélkedőkkel tarkított tábort szervezett az elsőéveseknek. Az anyagi háttér biztosítása komoly problémát jelentett, mivel programszervezésre karunkon soha nem lehet elegendő pénzt biztosítani, hiszen nagyon megterhelő számunkra, hogy karunk 4 városban képez hallgatókat (Kaposvár, Pécs, Szombathely, Zalaegerszeg) és ezért legtöbb rendezvényünket 4 városban kell megrendeznünk, annak minden anyagi vonzatával.

A nehézségek ellenére a HÖK mindig is úgy foglalt állást, hogy a gólyatábort kiemelten kell kezelni és ha úgy tetszik, erőn felül kell támogatni, hiszen gyakorlatilag ez az egy olyan rendezvényünk van, ahol a négy képzési központ hallgatói számára közös szórakozási lehetőséget tudunk biztosítani. A kar hallgatóinak nagy részére jellemző passzivitás miatt felértékelődik azoknak a gólyáknak a szerepe, akik résztvesznek a táborban, mert tapasztalataink szerint a későbbiekben is többnyire ők lesznek azok, akik aktivitásuk következtében különféle közösségi tevékenységek elvégzésére, hallgatói érdekképviselet ellátására alkalmasnak bizonyulhatnak, így többek között a hallgatóság érdekében a HÖK munkájába is bevonhatóak.

Célunk volt tehát, hogy egy olyan közösséggé sikerüljön összekovácsolnunk az elsőéveseket, amelynek tagjai nem rettennek vissza a képzési központokban uralkodó passzivitástól, hanem szembenézve ezen nehézségekkel főiskolásokhoz méltó aktivitással veszik ki részüket a tanulásból, szórakozásból és nem utolsósorban a HÖK munkájából. Éppen ezért a szórakozáson kívül természetesen jutott idő a HÖK és az SZTK tevékenységének megismertetésére, az egyetemi és kari szabályzatokra, ösztöndíjrendszerre, szociális támogatásra, kollégiumi elhelyezésre, TDK tevékenységre vonatkozó fontos tudnivalók ismertetésére is.

További részletek a tábor programjából:

Augusztus 21.: az első gólya $\frac{1}{4}$ 7-kor lopta be magát a regisztrációért felelős szervezők szívébe. A délután folyamán a Hallgatói Önkormányzat mutatkozott be, majd fellépett Maksa Zoltán humorista, aki nélkül sok-sok éve nem kerülhet megrendezésre a tábor. A koraesti órákban fellépett a Strings együttes, mely tényre külön is büszkéek vagyunk, hiszen a Strings fedőnév alatt a főiskola hallgatóiból verbuválódott saját zenekarunkat kell érteni. Az est folyamán vártuk a TNT-t, azonban a srácok nem túl rokonszenves módon éjfélkor (fellépésük előtt egy órával) beteget jelentettek. Szerencsére nélkülük is jó hangulatú buli kerekedett discóval és habpattyval.

Augusztus 22.: a kar vezetősége, a képzési központok és szakok vezetői mutatkoztak be a gólyáknak. Délután a Dolák Saly Róbert által megszemélyesített Besenyő Pista bácsival és Pandacsőki Boborjával találkozhattunk. Az este folyamán vetélkedtek a gólyák. A csapatok előre elkészítették indulóikat, zászlóikat, egy-egy meghökkentő frizurát, valamint egy-egy maszturbinát. No meg természetesen jöttek a helyszínen megoldandó feladatok... Később a Nyilas Mihály Blues Band lépett fel, majd disco és habpatty következett hajnalig.

Augusztus 23.: az előző esti disco hajnali négy órakor fejeződött be és ekkor a gólyákat alig lehetett ágyba parancsolni, pedig ez fontos volt! Hogy miért is? Mert jött a meglepetés, a hajnali vetélkedő! A hangosításnak köszönhetően a környék lakói és a gólyák nem kakasszóra ébredtek, a szervezők hajnali tornával, kelepeltetéssel biztosították a gólyák egészségének megőrzését, akiknek ezután Balatonvilágost bebarangolva öt állomáson kellett bizonyítaniuk rátermettségüket. Délután az immár hagyományosnak tekinthető AIDS/HIV prevenciók előadást hallgathattunk meg Jánostól. Az éjszaka folyamán a lányok

ÖSSZEKÖTŐ

nagy örömeire Chippenddale fiúk léptek fel, akik "nem hagyták hidegen" a társaságot! Az esti sztárvendégek sorát meglepetés vendégként Bery is gazdagította, mivel az elmaradt TNT fellépés miatt kárpótolni szeretnénk volna a gólyákat.

Augusztus 24.: a vízivételkedőre került sor, ahol többek között láthattunk vízi-balletet, a magyar Baywach-ból egy epizódot, tangát magára öltő fiút, peterakást (utóbbi lényege, hogy a csapat egyik hölgy tagjának "egyberészes" fürdőruháját minél több vízzel teli lufival kellett megtölteni) és más izgalmas feladatok érdekes megoldásait. Délután a My Cream együttes pop-paródiáin nevetgettünk, majd disco és habparty következett.

Augusztus 25.: a Grimm-busz színi társulat előadását láthattuk "Herkules" címmel, amely ismét csak megmozgatta nevetőizmainkat. Délután Galambos Ferenc bűvész és lufi- király, a Hétrét együttes és görög táncház szórakoztatta a táborlakókat és jutott idő egy kis vetélkedésre is. Az éjszaka folyamán egy hagyományosnak számító meglepetés fellépéssel kedveskedtek a HÖK-ös szervező fiúk, nevezetesen a HÖKenddales formációval pipálták le az igazi vetkőző fiúk két nappal korábbi műsorát. Igazán jól mutattak festett hajjal, kirízszozva és női fürdőruhában... A bűcsűbulin sztárvendégünk volt Roy & Ádám és a habparty sem maradhatott el.

A gólyatábor kapcsán két kiadványunk is napvilágot látott. Ezek közül az egyik POTencia Úszógumi címmel került kiadásra. Célunk, hogy a hallgatókkal megismertessük a rájuk vonatkozó jogszabályokat, kötelezettségeiket, lehetőségeiket, az érdekeiket képviselő HÖK felépítését bemutassuk; valamint azt, hogy konkrétan mely személyeket és bizottságokat érhetik el az esetlegesen felmerülő problémákkal, vagy ha csak egyszerűen tájékozódni szeretnének. A kiadvány tartalmazza a HÖK struktúráját, a tisztségviselők fényképeivel és elérhetőségeivel együtt. Ezekkel az adatokkal próbáljuk előbbé tenni a kapcsolatot a hallgatók és a HÖK között. A kiadvány tartalmazza továbbá az elmúlt évre vonatkozóan a HÖK éves beszámolóját, valamint az egyes választmányi tagok beszámolóit külön-külön is. A POTencia Úszógumin kívül az idei évben is megjelentettük a Diáknaplót, hiszen az elmúlt tanévben nagy sikere volt hallgatótársaink körében. Mindkét kiadványunkra jellemző, hogy nem csak a gólyatábor lakói, hanem a beiratkozás során valamennyi elsős és felsőbb éves hallgatótársunk ingyenesen kézhez kapta.

A szervezők nevében köszönöm a táborba eljött Gólyák nagy részére jellemző lelkesedést és aktivitást. Megragadom továbbá az alkalmat, hogy azoknak a társaimnak is megköszönjem munkáját, akik tevékenységükkel nagyban hozzájárultak a tábor sikeres megrendezéséhez.

Végezetül remélem, hogy a gólyatábor betöltötte közösségformáló szerepét és azt is, hogy a tábor lakóit sikerült egy olyan csapattá összekovácsolnunk, melynek oszlopos tagjai segítik szép és maradandó élményekben gazdagabbá tenni együtt töltött éveinket.

Oláh András
HÖK elnök, táborvezető

ÖSSZEKÖTŐ

Így készül egy szociális kalauz

A PTE-EFK Általános Szociális Munkás Szak IV. éves hallgatói és a Korai Fejlesztő munkatársai 2000. decemberében elkészítették a "Remény" című Szociális Kalauzt, amely elsősorban a speciális megsegítést igénylő gyermekek és szüleik számára készült. A kiadványban megtalálhatók mindazon intézmények, szolgáltatások, ellátások, melyek fellelhetők a megyében és az országban, valamint az a törvényi háttér, mely segít eligazodni az ellátások rendszerében.

A szociális munka laborgyakorlata tantárgy keretében Horváth Róbert vezetője mellett hoztuk létre a Kalauzt. Az anyagi háttérrel a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatának Egészségügyi Bizottsága, illetve a Vas Megyei Közoktatási Közalapítvány által kiírt pályázaton nyertük el (2x50.000,- Ft). A csoportban felosztottuk a feladatokat; kérdőíves módszerrel feltérképeztük a megye ide kapcsolódó ellátórendszerét, utánanéztünk és rendszerezük a jogszabályokat; felvettük a kapcsolatot a városi nyomdájkkal és árajánlatot kértünk a kivitelezéshez. Az összeállított anyag 500 példányban került kinyomtatásra. Az elő- és a hátlapra mozgássérült gyermekek rajzai kerültek.

Karácsony előtt tájékoztattuk a megyei közvéleményt az elkészült kiadványról a Vas Népe megyei napilapban. A Szociális Kalauz megírása nagy kihívást jelentett számunkra, mert így nemcsak a pályázatirásban, anyaggyűjtésben és -szerkesztésben szereztünk tapasztalatokat, hanem személyes kapcsolatba kerültünk számos intézménnyel, ezáltal ismereteink is bővültek.

Ez a fárasztó munka megerősített bennünket abban, hogy el kell hinnünk, s el kell hitetnünk másokkal is, hogy a vállalt feladat, egy sérült gyermek felnevelése és társadalomba integrálása nem lehetetlen. Erre biztat minket Váci Mihály:

"Ma sem volt könnyű élni. Nem lesz könnyű sosem.
De érdemes volt! – s mindig érdemes lesz, – Hiszem!"

PTE Egészségügyi Főiskola Általános Szociális Munkás Szak IV. éves hallgatói:

Binder Eryin, Horváth Cécília, Kámán Anita, Kamón Szilvia, Kántor Szilvia, Kondákor Klauudia, Kovács Anita, Németh Andrea, Polgárdyné Pál Veronika, Rácker Rita, Szalay Csilla, Vid Mónika

"Remény" Szociális Kalauz Szerzőknek

2000. Szombathely

A háttéranyagok Németh Katalin művelődéstudományi iskolájának

ómlap: Takács Szandra
hátlap: Kirdly Barbara
Fino II csoport
készítette.

ÖSSZEKÖTŐ

Tájékoztató az Egészségügyi Főiskolai Kar Tanácsának Üléséről

A 2001/02. tanév első Kari Tanácsulása a Kaposvári Képzési Központban zajlott le a következő napirend szerint.

1. Személyi ügyek

a./ oktatási főigazgatóhelyettesi, intézetigazgatói, tanszékvezetői pályázatok véleményezése

Előadók a pályázatok elbírálására létrehozott bizottságok elnökei: Dr. Illei György főiskolai tanár, tudományos és fejlesztési főigazgatóhelyettes, Dr. Komáromy László főiskolai tanár, általános főigazgatóhelyettes, Dr. Kovács L. Gábor egyetemi tanár, a Diagnosztikai és Menedzsment Intézet igazgatója.

– Az oktatási főigazgatóhelyettesi pályázatra *Dr. Nagy Júlia főigazgatói tanácsadó* pályázati anyaga érkezett be. A Bíró Bizottság (elnök: Dr. Komáromy László) a pályázatot elfogadásra ajánlja a Kari Tanácsnak.

– A Fizioterápiás Intézetbe meghirdetett igazgatói pályázatra *Dr. Kráncz János egyetemi tanár* nyújtott be pályázati anyagot. A Bíró Bizottság (elnök: Dr. Komáromy László) a pályázat elfogadását javasolta.

– A Humán Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet igazgatói állását *Dr. Figler Mária főiskolai tanár* pályázta meg. A pályázatot elfogadásra javasolta a Bíró Bizottság (elnök: Dr. Komáromy László).

– Az Egészségfejlesztő és Családgondozási Intézet igazgatói állására *Dr. Sulyok Endre egyetemi tanár* pályázott. A pályázatot a Bíró Bizottság (elnök: Dr. Illei György) elfogadásra javasolta a Kari Tanácsnak.

– A Szenátus szeptember 4-i ülésén elfogadta az intézetigazgatói pályázatokat, az intézetigazgatókat a Rector Ur ezt követően kinevezte.

– A Diagnosztikai és Menedzsment Intézet Orvosdiagnosztikai Laboratóriumi Analitikus Tanszéke tanszékvezetői posztját a kiírás alapján *Dr. Kelemen János főiskolai tanár* pályázta meg. A pályázatot a Bíró Bizottság (elnök: Dr. Kovács L. Gábor) elfogadásra javasolta.

– Az Ápolástudományi Intézet Ápolástani Tanszéke tanszékvezetői pályázati kiírására *Dr. Tárnok Ferenc főiskolai tanár* nyújtott be pályázati anyagot. A Bíró Bizottság (elnök: Dr. Illei György) a pályázatot elfogadási javaslattal terjesztette a Kari Tanács elé.

– Az Ápolástani Intézet Szülésznői Tanszékére meghirdetett tanszékvezetői állásra *Dr. Horváth Boldizsár főiskolai tanár* adta be pályázatát. A pályázatot a Bíró Bizottság (elnök: Dr. Illei György) elfogadási javaslattal terjesztette a Kari Tanács elé.

b./ Javaslata emeritus főiskolai tanári cím adományozására

Előadó: Dr. Tóth Tamás főiskolai tanár, főigazgató

Dr. Mészáros Lajos főiskolai tanár ez évben töltötte be a nyugdíjazási korhatárt. A Kar érdekében kifejtett sokirányú igen értékes tevékenysége és szakmai-tudományos munkássága alapján, melyet mind a hallgatók, mind az oktatók nagyra értékelték, méltóvá vált az emeritus főiskolai tanári cím adományozására. Az előterjesztő kérte a Kari Tanácsot javaslatának támogatására.

A fenti személyi ügyekről a döntés titkos szavazással történt. A szavazatokat a következő összetételű Szavazatszámoló Bizottság értékeltte:

Elnök: Dr. Luky Rózsó főiskolai tanár

Tagok: Dr. Takács Magdolna főiskolai docens

Gál Nikolett főiskolai hallgató

A szavazás eredménye a következő volt:

Név	Igen	Nem	Ervénytelen
Dr. Nagy Júlia	16	–	2
Dr. Kráncz János	17	1	–
Dr. Figler Mária	16	1	1
Dr. Sulyok Endre	18	–	–
Dr. Kelemen János	17	1	–
Dr. Tárnok Ferenc	18	–	–
Dr. Horváth Boldizsár	17	–	1
Dr. Mészáros Lajos	17	1	–

ÖSSZEKÖTŐ

2. A PTE Egészségügyi Főiskolai Kar kredit rendszerű Tanulmányi és Vizsgaszabályzata

Előadó: Dr. Illés György főiskolai tanár, tudományos és fejlesztési főigazgatóhelyettes

Az elkészített TVSZ munkaanyag, melyet a későbbi érvénybe lépő egyetemi TVSZ és a különböző rendeletek figyelembevételével módosítani kell majd, a hivatalos előírások alapján készült. A munkaanyag jelen formája számos lényeges változást tartalmaz a korábbival összehasonlítva. Ilyenek: a kreditrendszerű oktatásban az összes kredit megszerzése 70%-ban kötelező, 20%-ban kötelezően választható, 10%-ban szabadon választható tantárgyak kreditpontjaiból adódik; a tanórák maximális száma 30 óra/hét; a szabadon választható tantárgyak vizsgái nélkül az egy félévben letendő vizsgák száma 7 lehet, a szigorlatok száma a teljes képzési idő alatt 8; a szorgalmi időszak 14 hét/félév.

A vitában számos észrevétel szerepelt, melyeket kiegészítő, pontosító jelleggel a további munkák során a végleges forma elkészítéséhez felhasználják a szerkesztők. A TVSZ-tervezet a képzési központokban megtekinthető.

Az előterjesztést a Kari Tanács elfogadta.

3. Beszámoló a kredit alapú tantervek előkészítési folyamatáról

Előadó: Dr. Illés György főiskolai tanár, tudományos és fejlesztési főigazgatóhelyettes

A kreditrendszerű oktatásra való átérést szabályozó rendeletek megkövetelik a tantervek kredit alapú átrendezését. A több alkalommal tartott megbeszélések eredményeként az egyes szakok elkészítik a tantárgyak kreditálását. A végleges anyagot jóváhagyásra a Kari Tanács elé terjesztli a Kari Kredit Bizottság, a közeljövőben.

A Kari Tanács egy ellenszavattal, egy tartózkodással elfogadta az előterjesztést és felhatalmazta a Kari Kredit Bizottságot a munka folytatására.

4. Tájékoztató a 2001. évi felvételeiről

Előadó: Bettehem József főiskolai adjunktus, tanulmányi osztályvezető

A kari tanulmányi osztály vezetője az Összekötő jelen számának 2. oldalán szereplő táblázat adatait röviden kommentálta, kiemelve, hogy pótljelentkezéssel 99 hallgató került felvételre költségtérítéses képzésre, továbbá hogy a képi diagnosztikai és intervenciók asszisztensképzés az alacsony számú jelentkezés miatt nem indult.

5. 2002. évi felvételi irányszámok elfogadása

Előadó: Bettehem József főiskolai adjunktus, tanulmányi osztályvezető

A 2002. évi felvételi folyamathoz az Oktatási Minisztérium által szerkesztett "Felsőoktatási Felvételi Tájékoztató" számára Karunknak is meg kell adni a felvételi irányszámokat. Karunk által megadandó szakok felvételi irányszámai megegyeznek a 2001-ben érvényes irányszámokkal. Az előterjesztés tartalmazza továbbá a felvételi vizsga tárgyait, a jelentkezés és felvétel sajátos feltételeit, a felvételi- és többletpontok számítását, a vizsgamentességek feltételeit és felhívja a figyelmét a jelentkezési lapok kitöltésének követelményeire. A most feltérjesztendő anyag tartalmában a tervezett kiadvány kefelenyomatának elkészültkor módosítható.

Az előterjesztést a Kari Tanács elfogadta.

6. Tájékoztató az Egységes Tanulmányi Rendszer (ETR) bevezetéséről

Előadó: Bettehem József főiskolai adjunktus, tanulmányi osztályvezető

A PTE Egységes Tanulmányi Rendszert vezet be, mely olyan intranet/internet technológián alapuló rendszer, ami alkalmas a hallgatóság teljeskörű adatainak kezelésére (személyi-, tanulmányi-, pénzügyi adatok... stb.). A rendszer bevezetése Karunkon is megtörténik. A közelműlben a Kari Tanulmányi Osztály szervezésében a tanulmányi csoportok munkatársai számára tájékoztatókat, bemutatókat, oktatási programokat tartottak. A részletekről a tanulmányi csoportok vezetői adnak tájékoztatást.

ÖSSZEKÖTŐ

7. Regionális Szakképző Iroda létrehozása

Előadó: Dr. Illés György főiskolai tanár, tudományos és fejlesztési főigazgatóhelyettes, Vízvári László főiskolai docens, ETI igazgatója

Az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet (Budapest) megnövekedett feladatait budapesti székhellyel már nem tudja ellátni, ezért regionális irodák felállítását tervezi az ország több pontján, így Karunkhoz kapcsolódóan pécsi székhellyel is.

A tervek szerint az irodák feladatkörébe tartozna:

- a régió szakképzési, továbbképzési tevékenységeinek koordinálása,
- szakképzések és továbbképzések szervezése,
- szakmai vizsgák koordinálása és szervezése,
- szakképzési kiadványok terjesztése,
- képzési és továbbképzési tanácsadó szolgálat működtetése... stb.

A Kari Tanács egyetértett azzal, hogy pécsi székhelyű Regionális Iroda jöjjön létre a Kar és az ETI együttműködési szerződése alapján.

8. A PTE Egészségügyi Főiskolai Kar kár kintüntetésekének alapítása

Előadó: Dr. Tahin Tamás főiskolai tanár, főigazgató

"Pro Facultate Scientiarum Sanitatis" megnevezéssel kár kintüntetésre tett javaslatot az előterjesztő. A kintüntetési szabályzat elkészítésére Dr. Buda József főiskolai tanár, főigazgatói tanácsadó kapott megbízatást. A kintüntetéssel járó emlékérem – mely szimbolizálja a kar tevékenységét és a képzési központokat – tervezését Soltra Elemér művészár végezte el.

A kintüntetés alapítását a Kari Tanács elfogadta.

9. Egyebek

Dr. Nagy Júlia főigazgatói tanácsadó

A tantervek átvizsgálása során óraszámcsökkentés vált indokolttá az Egészségbiztosítási-, Diétetikus- és Diplomás Ápoló Szakokon. Kérte a Kari Tanácsot a módosítás jóváhagyására.

A Kari Tanács egyetértett az előterjesztéssel.

Dr. Tahin Tamás főiskolai tanár, főigazgató

Tájékoztatta a Kari Tanácsot, hogy a Laterum Szálló két emeletét a Kar megvásárolta, kollégiumi célra. A Kar a megkötött szerződés alapján elővételi joggal rendelkezik az épület további részére is.

Bejelenti, hogy Dr. Bódis József és Dr. Sulyok Endre egyetemi tanári, Dr. Hartmann Géza főiskolai tanári kinevezést kapott Karunkra.

Dr. Komáromy László
általános főigazgatóhelyettes

ÖSSZEKÖTŐ

A Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar információs lapja

Szerkeszti: A Kari Media Bizottság

A Kari Media Bizottság elnöke: Dr. Komáromy László, általános főigazgatóhelyettes

Felelős kiadó: Dr. Tahin Tamás, főigazgató

Főszerkesztő, technikai munkálatok: Dr. Horváth Gábor (hvg@apacs.pote.hu)

Szerkesztőség: 7623 Pécs, Rét u. 4. Tel.: (72) 315-766, Fax: (72) 315-941

Nyomdai munkálatok: BORNUS Nyomdaipari Szolgáltató kft.

Ügyvezető igazgató: Borbély Tamás